ANUL VI. - No. 19—20
1 şi 15 August 1930.

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazitar şi în Românul necinstit şi înstrăinat!„

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine“
Apare la 1 şi 15 a fiecărei luni

CUPRINSUL:

A. C. Cuza: „Democraţia“ şi stăpânirea oraşelor
I. C. Cătuneanu: Clientela politică
Un Apel şi un Avertisment al Legiunii „Arhanghelul Mihail“
S. Brânduşa: Singurul mod pentru rezolvirea problemei „antisemite“ în România
I. Bârlea: Peirea Maramureşului
I. C Cătuneanu: Pentru Domnii Miniştri de Interne şi Justiţie
Mari adunări ale L. A. N. C. în jud. Câmpulung
Cooperator: Fariseii din Templul Cooperaţiei
Şt. Peneş: M. S. Regelui Carol II
I. V. Emilian: Cum îşi fac propaganda naţional socialiştii Germani
G. Togan: Jaful dela Banca evreiască din Mediaş
Cooperator din Ardeal: Pe drumul peirii Cooperaţiei Ardelene
Corespondenţă din jud. Năsăud
A. S. Angelescu: Rusia un exemplu—Basarabia un semnal
Suflet de Român: Hingherii Demnităţii Naţionale
N. Popa: „Semne rele“ şi fariseii
Din Năneşti
Infrăţirea Românească: Un nume uitat în negura vremii — Maiorul Vasile Popa
Corespondenţă din Suceava
T. Ionescu: Femeia Română

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul ţării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. Lazar Isaicu.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
CLUJ, STRADA B O B N-rul 7

TIPOGRAFIA „A R D E A L U L“
STR. MEMORANDULUI Nr. 22.

© BCU CLUJ

ANUL VI. — Nr. 19—20. Cluj, 1 şi 15 August 1930

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine“

„Democraţia“ şi stăpânirea oraşelor

Cuvântare rostită de d. Prof. A. C. Cuza, în şedinţa adunării deputaţilor de la 24 Iunie 1930

D. V. Toncescu, vicepreşedinte: D-l deputat Cuza are cuvântul.

D. A. C. Cuza, D-le preşedinte, par'că erau înscrişi alţi d-ni deputaţi înaintea mea.

D. V. Toncescu, vicepreşedinte: Era d-l Dr. Pistiner, însă d-sa a renunţat de a mai lua cuvântul la discuţiunea generală.

D. A. C. Cuza, D-l Pistiner, reprezentând o anumită minoritate, ar fi foarte interesant să aud ce spune.

D. Iacób Pistiner, D-v. sunteţi o mai mare minoritate (ilaritate).

D. A. C. Cuza, D-le preşedinte, d-lor deputaţi, nu mă aduce la această tribună desigur nici calitatea raportorului acestui proiect într'un singur articol, întru cât cu d-l raportor al acestui proect, d. D. Ionescu-Botoşani, eu am socotelile mele speciale dela legea spirtului, şi să ştii d-ta d-le raportor, că eu socotelile mele nu le uit. Şi nici, domnilor, legăturile mele cu onoratul guvern nu m'au adus la tribună, întrucât se ştie că eu nu aparţin majorităţii care este, se înţelege, de părerea guvernului în această materie.

Mă deosebesc profund de d-voastră asupra acestui proiect de lege din punct de vedere principal; principiu pe care desigur că guvernul actual, ca şi guvernul viitor al oricărui partid, ca şi guvernul trecut, nu-l împărtăşeşte.

Dar care este principiul? Se vorbeşte necontenit, se invoacă necontenit principiile „democraţiei“, care sunt astăzi la ordinea zilei în această Cameră; şi oricum, în timpurile noastre se vorbeşte necontenit de democraţie.

D. Hegedüs Nandor: Aceasta este baza activităţii guvernului.

D. A. C. Cuza: Eu îmi permit să vă spun că, aşa precum o concepeţi d-v., democraţia este un moft; şi că numai aşa cum o concepem noi din punctul nostru de vedere, democraţia este o realitate; şi am să vă chem la respectarea acestei realităţi.

Domnilor, ce însemnează democraţie?

Democraţia, în primul rând, este cârmuirea naţiei de către ea însăşi.

Cum se cârmueşte naţiunea aceasta de către ea însăşi? Se cârmueşte prin majorităţi.

Primul drept al democraţiei este fără îndoială, majoritatea.

Mergem mai departe. Majoritatea...

O voce de pe băncile partidului social-democrat: Este autocrată.

D. A. C. Cuza: Autocrată, desigur. Ce înseamnă autocrată? Înseamnă că majoritatea are dreptul şi este ţinută să apere interesele ei; iată principiul dela care purcedem.

D. Hegedüs Nandor: Şi care să sugrume existenţa altora.

D. A. C. Cuza: O sugrumă numai când trece de limitele bunei cuviinţi.

Al doilea principiu pe care se bazează democraţia este munca şi când zic: munca, înţeleg munca productivă. Majoritatea care produce, care reprezintă munca productivă dintr'o ţară, aceea are dreptul să guverneze, să se guverneze pe sine, pentrucă guvernează munca ei şi să guverneze şi pe alţii. Dar, cu atât mai mult, această majoritate muncitoare are dreptul să cârmuiască elementele nemuncitoare, elementele parazitare. Şi, atunci, domnilor, vedeţi dv., că am dobândit două principii esenţiale în materie de democraţie: majoritatea şi munca. Dar mai este încă un principiu, care domină această materie şi care este esenţial. Principiul al treilea, este apărarea ţării. Domnilor, majoritatea, ea singură este capabilă să apere ţara, să apere pământul ei cu tot ceeace se află pe pământul acesta, să apere pământul, cu toate jivinele, cari trăiesc pe pământul acesta.

Prin urmare: majoritate, muncă productivă, apărarea ţării, acestea sunt principiile, cari constituie democraţia.

Să traducem acum această expunere teoretică din limbagiul abstract în limbagiul vulgar, şi să zicem: majoritatea acestei ţări este poporul românesc; el este o majoritate muncitoare, care face toată munca productivă a acestei ţări şi această majoritate productivă mai are încă şi calitatea că este singura putere apărătoare a acestei ţări; cu toate jivinile, cari trăiesc pe pământul ei. Aţi vorbit de impozite? Cum adică, dv. aveţi pretenţiunea să trăiţi pe pământul acestei ţări, şi ca puterea de apărare a acestei naţiuni să vă stea la dispoziţia dv. şi dv. nici măcar să nu plătiţi impozitele cuvenite pentru apărarea avutului dv.? Dar se poate aşa ceva?

D. Hegedüs Nandor: N'am spus aceasta.

D. A. C. Cuza: Prin urmare să revenim. Democraţia înseamnă majoritatea, democraţia înseamnă muncă, democraţia înseamnă apărarea ţării.

Noi, naţiunea română, suntem majoritatea producătoare în această ţară; noi naţiunea română, suntem majoritatea apărătoare a acestei ţări. Că, dacă nu am fi noi, majoritatea românească, acei ţărani, pe cari dv. îi jefuiţi şi îi exploataţi în toate felurile, toată fiinţa dv. nu ar avea nici o posibilitate să existe pe pământul acestei ţări, pentrucă ar năvăli, cine ştie ce alte naţiuni şi cine ştie ce indivizi, ce bolşevici şi cine ştie ce alţi jidani, sub o formă, oarecare, şi ar tulbura existenţa dv. pe pământul acesta.

D. Iosif Fischer: Domnule ministru Vaida, tot eu provoc pe domnul Cuza?

© BCU CLUJ

D. C. Angelescu, subsecretar de stat la ministerul de interne: Domnul președinte al Camerei conduce dezbaterile. (Protestări pe băncile partidului social-democrat).

D. *A. C. Cuza:* Nu mă întrerupeți, pentrucă tocmai D-voastră sunteți în situația de minoritate parazitară; nu uitați aceasta.

Prin urmare, dacă este vorba de democrație, despre care vorbiți dv. totdeauna eu vă ziv: democrația despre care dv. vorbiți, este un moft, iar democrația despre care vorbesc eu este o realitate. De aceia vă voi chema la respectarea acestei realități, ori de câte ori va fi vorba de democrație, în această onorată Cameră, cât timp mă voi găsi aici.

Odată acestea fiind stabilite, facem un pas mai departe, și zicem: dacă este o majoritate, dacă aceasta este o majoritate muncitoare, dacă majoritatea muncitoare este și majoritatea apărătoarea a țării, fără de care dv. nu ați putea exista pe pământul acesta, această majoritate, incontestabil, ea are dreptul de suveranitate asupra acestei țări. Contestați aceasta? Puteți dv. să-mi contestați mie majoritate, majoritatea muncitoare, majoritatea productivă, majoritatea apărătoare de țară, dreptul meu de suveranitate? Evident că nu.

D-l *Emil D. Fagură:* Atunci, ar trebui ca Dv. să aveți majoritatea aici.

D. *A. C. Cuza:* D-ta ești o minoritate jidănească parazitară și nu stau de voorbă cu d-ta, nu-ți permit să mă întrerupi. (Sgomot).

D. *V. Toncescu*, vice-președinte: Vă rog nu mai întrerupeți.

D. *A. C. Cuza:* Stai acolo unde ești că ești bine până acum, pentru că mâine nu putem ști ce va fi. Atâta-ți spun: fii cuviincios că nu știi ce va fi mâine de capul dumitale.

D-l *Emil D. Fagure:* Când vii la putere? Că te aștept de 40 de ani!

D-l *A. C. Cuza:* Ocupă-te de afacerile dumitale, și lasă-ne pe noi să ne ocupăm de afacerile noastre românești.

D-l *Emil D. Fagure:* Cu seriozitatea cu care te ocupi dumneata.

D-l *A. C. Cuza:* Prin urmare, dacă este incontestabil că națiunea românească este majoritatea, majoritatea muncitoare și majoritatea apărătoare a acestei țări, este incontestabil că națiunea românească are ea singură dreptul de suveranitate asupra acestui pământ. Și domnilor, ea are dreptul de suveranitate asupra pământului întreg, chiar dacă s'au putut strecura unele minorități în unele unghere. Dacă acele minorități sunt leale, le vom respecta, dacă nu sunt leale, le vom reprima. Așa este, și noi nu eșim din regula aceasta.

Prin urmare, dacă noi suntem ceiace suntem, noi avem dreptul de suveranitate asupra țării aceștia.

Voci depe băncile majorității: Care noi? D-voastră nu vorbiți în numele majorității.

D-l *A. C. Cuza:* Noi, națiunea românească. Iar eu vorbesc în numele Ligii Apărării Naționale Creștine, care va fi majoritatea parlamentară de mâine... (întreruperi). Da, da, va fi! Fiți liniștiți, eu nu vorbesc în numele majorității d-v. de azi.

Și acum, domnilor, venim la administrația orașelor, în legătură cu modificarea articolului care ni se prezintă.

Domnilor, orașele sunt centre de cultură ale unei națiuni, în orașe se concentrează clasa conducătoare. Cui aparțin orașele, aceluia aparține conducerea culturală economică și politică a unei națiuni...

O voce depe băncile opoziției: Sunt mai multe națiuni în România.

D. *A. C. Cuza:* Dacă e așa; dacă națiunea românească este suverană pe baza majorității, suverană pe baza muncii productive, suverană pe baza apărării țării, atunci este incontestabil, și nimeni nu poate contesta — din această onorată majoritate — că administrația orașelor României aparține națiunii românești, cu drept absolut și că nimeni nu are drept să stăpânească orașele, dar mai cu deosebire nu are drept să cârmuiască orașele, decât reprezentanții națiunii românești.

O voce de pe băncile opoziției: Cum asta?

(Urmează.)

Clientela politică

Când istoricul de mâine va studia imparțial politica internă, din primul deceniu al României întregite, încheiat prin sfârșitul guvernării Maniu-Mihalache, își va rezuma, cercetarea prin cuvintele: rezultat *sub mediocru.*

De ce *sub mediocru,* după așa strălucită isbândă în politica externă?

De ce *sub mediocru,* când România și-a dublat teritoriul; când nu a suferit febra bolșevismului post-belic, cum au pătimit Germania și Ungaria, Bavaria și Italia; când prin înțeleapta măsură preventivă a împroprietăririi, populația rurală, ast-fel liniștită, a muncit și a produs considerabil în acești din urmă zece ani?

De ce *sub mediocru,* când în astfel de împrejurări, cu o țărănime cuminte și harnică, trebuia să pășim din isbândă în isbândă pe treptele consolidării puterilor neamului întregit?

S'a spus că România mare nu a avut norocul oamenilor mari, cum a avut România mică. Afirmația nu-i total lipsită de adevăr; dar nu trebue uitat, că bărbații cari au jucat un rol istoric la pregătirea și înfăptuirea unității naționale, nu au dispărut cu toții la pragul României mari. Unii mai trăiesc și dintre aceștia cei mai mulți au fost activi în viața publică a ultimului deceniu. Totuși pare că o putere misterioasă le-a întunecat prevederea, le-a paralizat energia, făcându-i incapabili să guverneze cu spor țara mărită.

Care să fie cauza neputinței de a așeza viguros și statornic România actuală pe calea unei sănătoase propășiri?

Fără a pierde din vedere nici greutățile lăsate de războiu și ocupația germană ori de revoluție în Basarabia, nici rănile adânci ale tratamentului vitreg din toate provinciile alipite, opinia publică simte că adevărata cauză *EFICIENTĂ,* constă într'un vițiu organic al partidelor care ne-au guvernat. Infipt adânc și întinzându-se ca un cancer în țesăturile structurii de partid, el paralizează funcțiunea normală a vieții de stat. Acest vițiu se chiamă *clientela politică,* față de care conducerea partidului și-a luat din opoziție angajamente, a căror inexorabilă executare înseamnă sacrificarea intereselor obștești. Nu există o forță mai tiranică, stabilind legături oculte de reciprocități vinovate, impunând plată și răsplată.

Această clientelă, care în timpul opoziției a asudat, amăgind și mințind masele populare, care a suferit în sărăcie și s'a înjosit pe

© BCU CLUJ

toate treptele slugărniciei, își cere, ajungând partidul la putere, toate drepturile isvorîte din angajamentele trecutului. Le cere imperios și năvalnic. Biata conducere trebue să cedeze.

Numai ast-fel se menține devotamentul partizanilor; numai ast-fel se obține disciplina de partid. Cum viața partidului se asigură prin devotamentul aderenților, a rezista poftei lor, care crește mâncând, înseamnă a încerca o sinucidere de partid, ceia ce nu poate concepe „șeful", cum nu înțelege muritorul de rând a atenta la propria-i existență. Spre a evita asemenea desnodământ fatal, partidele se tîrăsc mai departe în viața publică, roase de cancerul clientelii lor. „Șeful" apare în postura unui debitor prăpădit, hărțuit în fie-ce clipă de niște creditori îndrăsneți, lacomi și îndărătnici, amenințători și gata de șantaj.

Obligațiile, consimțite în opoziție, trebue executate fără zabavă și fără murmur, pentru-că au drept fundament incontestabil reciprociați inavuabile, complicități și incorectitudini, cari toate se resolvă prudent și discret în familia partidului, ajuns stăpân pe bugetul statului. Incepe căpătuirea din avutul public, săvârșită sub forme mai mult sau mai puțin mascate, la umbra legii sau în disprețul legii, așa cum vor dicta necesitățile, împrejurările, relațiunile multiple și complicate dintre client și patron. Această apucătură constitue primul comandament de conduită al partidului ajuns la putere: *„ai noștri" trebuesc cu ori-ce preț pricopsiți.*

In acest scop se deschide larg visteria statului: se creiază instituții și funcțiuni nouă și absolut inutile, se înființează misii și comisii, se dublează numărul funcționarilor la posturile inamovibile, se comercializează avuțiile statului și comunelor, se calcă procedura se violează legea contabilității publice la licitații aducătoare de grase câștiguri, se inventează instituții autonome, toate deficitare, spre a li se înfunda consiliile de administrație cu partizani politici. Fie ei, certați cu justiția, fie trădători ori spioni, pecetluiți ca atari din războiul de întregire a neamului, fie incapabili, fie trântori sau analfabeți: nimic nu oprește cârmuirea partidului ajuns la putere să-și căpătuiască rapid și îmbelșugat clientela politică, pe „ai noștri". Tot belșugul ce potolește lăcomia și rapacitatea clientelii, curge, bine înțeles, din banul public, adică din munca grea și strâmtoarea crescândă a bietului contribuabil. Acesta este adevărul, pe care nici unul din partidele, cari au guvernat România întregită în primul ei deceniu, nu-l poate contesta, pentru-că fie-care din ele își are clientela politică de satisfăcut.

Cercetătorului imparțial al acestor timpuri de mizerie generală, i se oferă spectacolul revoltător al cumularzilor, înotând în toate bunătățile traiului și sfidând cu grosolana obrăznicie a parvenitului mulțimea românească, suferindă sub greutatea birurilor și lipsită de putința de a-și mai câștiga pâinea zilnică în criza actuală, cauzată în primul rând de risipitorii banului public.

Iată oglinda situației la sfîrșitul guvernării Maniu-Mihalache, cari au împins la ultimele consecințe teoria *clientelii politice,* când au degradat Parlamentul la o turmă de aderenți fără glas, slugoi îmbogățiți și împodobiți cu zgarda demisiilor în alb.

Așa fiind, cine mai poate contesta, afară de ghiftuiții partidelor, că steaua partidelor apune în anul 1930?

I. C. CĂTUNEANU.

Pe zidurile Capitalei a fost afișat următorul apel, pe care-l reproducem:

Legiunea „Arhanghelul Mihail"

„GARDA DE FER"

Un Apel și un avertisment

ROMÂNI DIN CAPITALĂ,

Marșul „Gărzii de Fer" care trebuia să aibă loc în Basarabia a fost oprit. Inamicii unei Românii sănătoase și puternice au triumfat. Jidănașii din Sărindar, dela *„Lupta"*, *„Adevărul"*, *„Dimineața"*, acești otrăvitori ai sufletului românesc, de o lună de zile *amenință*, de o lună de zile *insultă*, de o lună de zile ne *pălmuesc* sufletele, aci la noi acasă.

Din căpușe înfipte în sânul acestei națiii, s'au transformat în monopolizatorii înțelegerii intereselor superioare ale Patriei și cenzuratorii nepoftiți ai tuturor actelor de guvernământ.

La Turda au cerut guvernului să ne oprească demonstrația sub motiv că se aprinde Ardealul; *La Cahul*, că se începe revoluția în Basarabia; *La Galați*, că se vor naște măceluri și pogromuri.

Pretutindeni au rămas niște provocatori ordinari, Legiunea păstrând o ordine și disciplină desăvârșită

Astăzi ne îndreptăm spre Nistru pentruca *să întoarcem Basarabia cu fața spre București.*

Dar acestor mercenari ai comunismului, nu le convine aceasta.

Basarabia trebuie să rămână pradă bolșevismului și să privească către Moscova, pentruca ei să continue a teroriza cu provincia dintre Prut și Nistru întreaga politică a României.

ROMÂNI,

Politicianismul venal și pervers, acest putregai care ne infectează viața, îi secundează din calcul meschin de interes electoral și dintr'un înjositor spirit de servilism, în opera lor de desmembrare a țării și înstreinare a pământului nostru strămoșesc. Spirit și calcul care au dat România de 60 ani încoace pe mâna tuturor veneticilor de peste hotare.

Priviți!... se mișcă astăzi mucenicii din Maramureș și Bucovina. Își plâng pe drumuri amarul de robire în care i-a aruncat ticăloșia tuturor conducătorilor de țară, nu pentrucă i-ar fi uitat, ci pentrucă i-au vândut.

Nu vi se pare cel puțin straniu că nu sa găsit un singur glas în această țară care să vină cu un cuvânt de mângâere pentru ei? Și nu vi se pare cel puțin o nerușinare a reduce toată chestiunea din Maramureș la „instigatorii" Neculai Totu și Dănilă? Ei sunt vinovații? Dar politicianismul care a înșelat în fiecare zi de 12 ani, nu este vinovat? Dar sutele de mii de venetici, Jidani, cari au venit peste capul lor ca lăcustele să le ia pământul rămas dela strămoși și să-i robască, aceștia nu sunt instigatori și provocatori? Dar domnii din Sărindar, cari necinstesc mândria noastră de stăpânitori în țara aceasta, aceștia nu sunt provocatori?

© BCU CLUJ

ROMÂNI,

Iată un exemplu tipic din care se poate vedea, adevărata cauză a „desordinelor" din Bucovina și Maramureș.

„Universul' din 17 Iulie 1930 publică următoarea statistică. *La Cernăuți:* copii în vârstă de școală curs primar: *12.277* din care români (băeți și fete) *3378*, iar restul de *8825* streini. Ce dovadă de copleșire a elementului românesc din nordul țării mai doriți? Unde voiți să fugă din fața acestei năvale uriașe și ucigătoare sufletul neamului românesc? I-l bârfiți și î-l loviți și-l ofensați, că s'ar ridica pentru pâne și „situația economică proastă", când în realitate el se înalță cutezător, să apere ființa românismului la granița de nord. Pentru ce nu s'a găsit nici un bărbat politic să-I spuie Majestății Sale adevărul:

MĂRIA TA,

Nenorociții aceștia nu cer pâne. *Cer dreptate*! Cer eliberarea sufletului românesc care trage să moară înăbușit în Maramureș și Bucovina. Cer măsuri în contra sutelor de mii de jidani, ghiftuiți, rotunzi și albi ca viermii, care-i sfidează în fiecare zi în sărăcia lor, subt protecția tuturor autorităților românești.

Desigur, știu ei bine, domnilor ziariști, că nu prin manifestări violente vor putea rezolva o asemenea problemă, dar, ajunși la limita de pe urmă a răbdării, ei vor să impună *o conducere românească României;* să forțeze legiferare românească: legi de protecție a elementului românesc în România.

DOMNILOR DIN SĂRINDAR,

Poate voiți ca prin insulte neîncetate cu care răniți sufletele românești să mă vedeți într'o bună zi în fruntea sfinților răsculați din Maramureș? Să știți că în clipa aceea v'a sunat ceasul și v'a sunat și scândura!

In orice caz, dacă legile vi se par insuficiente, ca să vă poată domoli, eu vă declar că am destulă putere pentruca să vă pun la locul vostru și să vă fac să înțelegți în ce țară trăiți.

Dacă nu vă liniștiți, voiu chema în contra voastră, tot ce este viu în țara asta, hotărât să lupt prin toate armele pe care mi le va pune le dispoziție mintea.

ROMÂNI,

O*România-Nouă*, nu poate ești din culisele partidelor, după cum *România-Mare* n'a ești din calculele politicianilor, ci de pe câmpiile del aMărășești și din fundul văilor bătute de grindina de oțel.

O *România-Nouă*, nu poate ești decât din luptă. Din jertfa fiilor săi.

Deaceea *nu politicianului* mă adresez astăzi. Ci Tie *Soldat. Inalță-te. Istoria te chiamă din nou! Așa cum ești Cu mâna ruptă. Cu piciorul frânt. Cu pieptul ciuruit.* Lăsați-i pe neputincioși și pe imbecili să tremure.

Voi dați lupta cu bărbăție.

In curând *„Garda de Fer"* vă va chema la o mare întrunire în *București. întru apărarea maramureșenilor.*

Copii lui Dragoș-Vodă și a *Bucovinenilor, fiii lui Ștefan cel Mare și Sfânt.*

Scriți pe steagurile voastre.

Străinii ne-au copleșit.

Presa ne otrăvește.

Politicianismul ne omoară.

Sunați din trâmbițe alarma.

Sunați din toate puterile.

In clipa când dușmanii ne copleșesc și politicianii ne vând, Români strigați cu înfrigurare ca pe potecile munților în ceasurile de furtună:

Patria! Patria! Patria!

CORNELIU ZELEA-CODREANU,
șeful Legiunii

Singurul mod pentru rezolvirea problemei „antisemite" în România

O privire pe harta demografică ne arată, că din întreg poporul evreesc al globului, cca. 80 % se găsesc așezați în masse compacte în Polonia, Ucraina și dela războiul mondial încoace în România — Ardeal, Bucovina, Moldova și Basarabia, — năpăstuind aceste provincii ale țării noastre, în timpul războiului în urma crâncenelor lupte din Galiția, iar după războiu în urma pogromurilor din Ucraina.

Povara acestui popor improductiv se resimte la noi acum în criza economică în care se zbate țara, mai pronunțat ca oricând, crescând și ea în raport cu creșterea mizeriei.

In țara noastră există prin urmare — oricât n'am dori-o — deschisă problema evreească, ce în alte țări — neexistând cauza care produce efectul, anume mișcările „antisemite", — nici nu se poate concepe.

Rezolvirea acestei probleme devenită în România — cum vedem — acută, nu mai poate suferi întârziere, căci altfel peste câțiva ani ne vom pomeni și noi cu pogromuri.

Rezolvirea ei stă nu numai în interesul Românilor, al poporului autohton, ci tot atât de mult și în interesul Evreilor cetățeni formali ai acestei țări de dinainte de războiu.

Prin esmiterea de comisari guvernali, anchete sterile, ridicarea agitatorilor creați ad hoc ca țapi ispășitori și prin inchiziția elementului românesc băștinaș, nu se va rezolvi nicicând această chestiune. Ea nu se va rezolvi câtă vreme cauza efectului nu se va delătura.

Or, dacă guvernele vor sta și pe viitor cu mâinile încrucișate, privind din fotoliu, nepăsător, ocuparea țării, îndeosebi a orașelor noastre de către străini, în special Evreii, cari descalecă aci zilnic, fără a fi puși la întrebare o singură dată de vre-o persoană oficială, vom ajunge în mod *firesc* la surprize neplăcute înlăuntru și nedorite în afară de granițele țării.

Ca să înceteze în sfârșit această stare de lucruri dăunătoare intereselor țării, este *dator* guvernul, să introducă fără amânare un *„control general al populației"*, la orașe și sate de o potrivă, pe întreagă țară, riguros executat de către *Comisii* de încredere formate — în orașe, pe circumscripții, control îndreptat contra tuturor străinilor cari nelegal sau fraudulos au intrat și se țin în țară, cercetând aceste comisii toate cartierele din casă în casă, făcând inspecții și pe terenuri, cum a făcut câțiva ani mai 'nainte și Cehoslovacia; și apoi este guvernul în senzul dreptului public și cel internațional, cum și a tratatelor de pace, în drept, iar pentru noi, dator, ca după expirarea unui termen acordat pentru repatriere, să expulseze pe toți nepoftiții — fie Evrei, Unguri, Ruși, Bulgari invadați aci în timpul războiului, cum — și de atunci încoace, timp de 16 ani, — care balast această țară, *Canaanul sărăcit*, nu-l mai poate suporta.

Astfel înlăturându-se *cauza* antisemitismului, se va așeza și acesta dela sine.

Am dori însă să vedem, care *„guvern de partid"*, sub obiecțiunea sofistică, „ce va zice străinătatea", cu un ochiu ațintit spre voturile electorale evreești și mi-

© BCU CLUJ

noritare în general — adică spre slănină, — ar avea curajul să-şi împlinească această elementară, firească şi patriotică datorie.

Dacă presa adevărat românească ar îmbrăţişa această idee, ne vom găsi destui oameni încă pătrunşi de binele ţării, cari am fi gata să elaborăm un proect de executare potrivit, legal, dar necruţător, iar înregimentaţi în *comisii mixte*, compuse din persoane oficiale şi civile, să colaborăm de comun, cu toată abnegaţiunea, cu tot sacrificiul de timp şi muncă în mod cinstit şi gratuit, pentru purificarea şi descongestionarea populaţiei de sub povara apăsătoare; în câteva luni ajungând astfel la o uşorarea economică şi financiară şi prin aceasta la linişte între popoarele ţării.

A sosit timpul, ca dela teorie şi filosofărie sterilă să se treacă odată la un început *real*, care ar fi cel propus mai 'nainte, — sau poate altul şi mai practic.

Cei cu puterea în mână — presa adevărat românească în general, apoi Liga Apărării Naţionale Creştine, în frunte cu preşedintele ei dl. *Cuza*, cum şi deputaţi şi senatori cu dragoste de ţară sunt chemaţi şi datori ca prin Parlament şi afară de Parlament să pretindă guvernului deschis şi fără şovăire, la nevoe mergând chiar până la treptele Tronului, ca să se treacă după 16 ani de administrare subredă, prin care toată drojdia din lume s'a strecurat. între hotarele ţării noastre, *la fapte*, la curăţirea parazitilor — fie Evrei, Unguri, Rusi, Bulgari s. a. — invadaţi aci în timpul războiului şi de atunci încoace, trăind pe spinarea, după truda Românului producător.

Nu e vitejie, ci mai mult o ruşine să baţi cu legiunile de jandarmi, bieţi Români, oropsiţi, cum s'a mai bătut şi învalizii de război, — totatunci înplântând însă adânc capul ca struţul în nisip, de groaza de a se uita drept în faţa problemei „antisemite" şi a rezolvirei ei practice, fructuoase, aşa cum o cer împrejurările speciale din ţara noastră.

Guvernului şovăelnic, să-i impună cei cari au cuvântul, ca să pună în sfârşit, guvernul, mâna pe partea mai grea a chestiunei pe *„actiunea de purificare", căci în aceasta constă rezolvirea problemei antisemite, nu în a maltrata poporul românesc!*

S. BRÂNDUŞA,
Colonel inv. de răzb.
— Cluj. —

Netrebnicia Guvernului Maniu

Aceasta netrebnicie a omului care a amăgit pe aceia ce şi-au pus încrederea în el, rezultă din următorul articol ce reproducem din *Gazeta Maramureşană*, Anul XI, No. 29 din 17 Iulie 1930, ce apare la Sighet sub conducerea preotului *Ion Bârlea*, care ca mulţi alţii a avut sufletul curat să creadă în cuvântul dulceag, căptuşit cu mîncinună şi făţărnicie, al lui Iuliu Maniu.

Iată textul articolului:

„PIEIREA MARAMUREŞULUI.

Nu exagerez, când am pus titlul atât de tragic, ci confirm o stare de lucruri, cari perindându-se dup'o-laltă în timpul imperiului român, par'că ne dă dreptul, ca să strigăm lumii întregi: *e sortit Maramureşul să piară.*

Indată la preluare, îşi pierde teritorul său geografic. Doue părţi din judeţ sunt descopciate, cari natural gravitau spre Sighet. Imediat s'a resimţit o apăsare grea peste pulsaţia vieţii, care nu va dispărea poate, niciodată. Am rămas fără cale ferată, izolaţi ermetic. Singura eşire spre Ardeal, şoseaua ce duce peste vârful muntelui Gutâi.

Au urmat apoi formarea diferitelor guverne, cari toate promiteau o deosebită grijă pentru Maramureş, care a fost nedrept fărimiţat şi peste toate este ţinutul cel mai sărac şi nenorocit. Toate au rămas mincinoase. Nimic nu ne-au făcut. Mizeria în loc să dispară ni s'a adăogat pe zi ce urma. O singură putere politică ni-a rămas, care promitea sanarea stării economice şi ridicarea Maramureşului pe toate căile posibile şi aceasta putere reşedea în marea personalitate a domnului Maniu, care pe timpul opoziţiei, secondat de stâlpii politici ai Maramureşului în frunte cu fostul deputat şi actualul prefect Dr. Gavrilă Iuga promitea că va reînvia Maramureşul la o adevărată viaţă pe toate terenurile.

Cu şirele prezente nu vreau să fac politică, nu critizez pătimaş, cum ştiu oamenii orbiţi de patima politică şă facă, ci sunt glasul Maramureşului, care judecând, după semnele ce se perindă, îşi vede săpată groapa pieirei şi strigă înc'odată înainte ce îi s'ar înăbuşi glasul.

Nu voiu număra pe rând toate desiluziile ce au urmat, voiu aminti numai cele principale, cari ne-au deschis o rană sângerândă, care ne sfârşeşte. Acestea sunt: chestiunea composesoratelor, reforma agrară, desfiinţarea regiunei silvice şi sediul episcopiei greco-catolice.

Averea composesoratelor, care se iroseşte pe zi ce merge, a fost obiectul predilect, cu care s'a ocupat în repetite rânduri în parlament actualul primministru, promiţând, că va deslega această problemă pentru salvarea Maramureşului.

Reforma agrară atât de păcătos aplicată în Maramureş, încât se revoltă simţul adevărat omenesc şi românesc, continuă să sfideze şi pe mai departe dreptatea socială.

Pe lângă acestea Mraamureşul a primit recent lovituri, cari îl nenorocesc îl zdrobesc deadreptul, încât rămâne tâmpit, şi aiurit. Nu ştie ce să mai gândească. S'au conjurat să extirpeze Maramureşul?

Prima lovitură e desfiinţarea regiunei silvice. Zădarnice au fost protestele, memoriile, strigătele desperate în casa ţării! S'a dat ordin, să se ia jos tabla de pe palatul regiunei silvice. Voi maramureşeni, dacă veţi avea treburi silvice, alergaţi la Cluj, că e cale numai de un pas.

Altă lovitură care ne-a perforat inima e: hotărârea dlui Maniu de-a aşeza sediul episcopiei greco-catolice la Baia-Mare.

Cuvântul său s'a rostit în faţa comitetului care a fost primit în audienţă în zilele trecute. Zădarnice au fost toate protestele şi argumentele. Li s'a răspuns: cele spirituale, poate aşa pretind, însă cele temporale altcum dictează.

Hotărât n'avem noroc. Ni-e sortită pierirea. Insă sperăm că Maramureşul va şti reacţiona. Semnele deja se arată. Şi, când vom fi socotiţi desfiinţaţi, atunci se va trezi tot morosanul, şi-şi va cere dreptul său cu atâta putere, încât nu va exista putere omenească să nu-i împlinească pretenziunea lui dreaptă.

Şi în mijlocul acestor nenorociri, ne gândim la cuvântul aceluia, care azi deţine frânele guvernării în mână, care înaintea delegaţiei Maramureşului a promis solemn, că în privinţa sediului episcopesc, va decide conform intereselor bisericei şi după dorinţa corului episcopesc. Ori, corul episcopesc a decis, ca reşedinţa episcopiei greco-catolice de nord să fie Sighetul, şi chiar şi nunciatura apostolică, reprezentanţa Vaticanului, încă este de aceasta părere, cu toate acestea interesele temporale au prevalat celor eterne şi au apăsat cumpăna pentru Baia-Mare.

Pierzând încrederea în oameni ne rămâne în Cel de sus, care ne va ajuta.

Pr. ION BÂRLEA.

© BCU CLUJ

Pentru domnii Miniştri de Interne şi Justiţie.

Intrebăm pe Dnii Miniştri Vaida şi Iunian, pentru care motiv legal s'au arestat preoţii Andrei Berinde şi Dumitrescu din Borşa? Oare parchetul de Sighet, dacă avea vre-o lămurire de obţinut de la cele două feţe bisericeşti, nu putea face cercetarea lăsând pe cei doi slujitori ai Altarului liberi? Când au înaltă misiune sufletească legată de slujba lor şi de un domiciliu fixat prin funcţiunea lor, pentruce au fost arestaţi, contra ori-cărui principiu de procedură? Pentru-ce Domnule Iunian, care ai învăţat dreptul? Nu pun aceasta juridică întrebare precisă Dlui Vaida, care a învăţat medicina. Aceasta în ce priveşte procedura.

In ce priveşte vinovăţia, ce le-o aruncaţi în spate, vă întreb: sînt oare vinovaţi cei doi preoţi, unit şi ortodox, că, de la casa unui Jidan pornind, a cuprins focul, prin bătaia vîntului, întreg satul jdovesc Borşa, din care nu a mai rămas românesc de cât numele şi mizeria bieţilor ţărani autohtoni alungaţi de Jidani cotropitori şi cămătari din vechile lor aşezăminte părinteşti?

Unde le este vina? Că vor fi îndemnat când-va pe ţăranii români să nu bea horinca (rachiul) otrăvitoare din cârciumile Jidanilor, cari întind zilnic acest viţiu în populaţia Maramureşului? Asemenea îndemnuri ori cât ar fi preţioase, nu sînt suficiente Dlor Miniştri. Ar trebui ca Dv, printr'o politică de stat, să zădărniciţi opera de alcolizare şi deci stîrpire a populaţiei noastre săvârşită metodic şi diabloic de către Jidovi din Maramureş.

In consecinţă cerem ca imediat să fie liberaţi din închisoare preoţii Dumitrescu şi Andrei Berinde; iar guvernul Maniu să ia măsuri drastice pentru conbaterea alcoolismului şi cămătăriei precum şi pentru încetarea exploatării cumplite a muncii ţăranului român, fapte incontestabile cari au adus mizeria generală provocată de Jidani, în cele trei hipostaze: de *cârciumar*, de *cămătar* şi *exploatator de păduri.*

I. C. CĂTUNEANU

Mari adunări ale L. A. N. C. în jud. Câmpulung

GRANDIOASELE MANIFESTAŢII PENTRU M. S. REGELE CAROL AL II-LEA — IN ORAŞELE VAMA ŞI CÂMPULUNG MOLDOVENESC. — PESTE 10.000 PARTICIPANŢI. — MULŢIMEA INFEREAZĂ LIPSA DE PATRIOTIZM A AUTORITĂŢILOR IN FRUNTE CU PREFECTUL PĂCURARIU „CALIACRA". — CUVÂNTĂRILE. — TELEGRAME DE OMAGIU ŞI MOŢIUNEA CĂTRE M. S. REGELE. — AUTORITĂŢILE PROVOCATOARELE DEZORDINELOR. — URALE ŞI TELEGRAME PENTRU D-NII: A. C. CUZA ŞI CORNELIU ZELEA CODREANU. — TELEGRAMA RĂSPUNS A M. S. REGELUI. — MINCIUNILE ZIARELOR JIDOVEŞTI ŞI JIDOVITE: „DIMINEAŢA".... ETC... ETC...

Duminecă (S-ţii Petru şi Pavel) 29 Iunie a c. a avut loc în Vama *o mare adunare a L. A. N. C. cu* delegaţi din întreg judeţul Câmpulung.

Dimineaţa, membrii-luptători în frunte cu distinşii oaspeţi-preoţii: *Andrei Berinde* şi *Ioan Dumitrescu*, studenţii *Const. G. Dănilă* şi *Ioan Metea*, sosiţi cu o zi înainte dintr'o excursie făcută la Iaşi, au asistat la serviciul divin oficiat de părintele *Văcăreanu*. După terminarea serviciului, numitul preot a fost învitat de o delegaţie a Organizaţiei să oficieze un Te-Deum pentru M. S. Regele Carol II.

Sf. Sa însă a refuzat înlocuind acest Te-Deum cu cetirea a câtorva rânduri referitoare la Proclamarea M. S. publicate în M. O. al Judeţului.

Mulţimea, care aştepta în curtea bisericii, a fost indignată de acest procedeu care dovedeşte complect lipsa de patriotism a numitului preot.

Au vorbit în curtea bisericii vrednicii preoţi: *A. Berinde* şi *Ioan Dumitrescu* despre deosebita importanţă a marelui eveniment al proclamării M. Sale. La terminarea acestor cuvântări pline de înflăcărare patriotică, în clipele când clopotele Lăcaşului Sfânt de Inchinare sunau îndelung, iar Arcaşii-gornişti sunau Rugăciunea, Poporul emoţionat şi-a ridicat ochii spre Cel Atot Puternic rostind cu evlavie într'un singur glas „Dumnezeu să ni-l ţie".

A mai vorbit stud. *C. G. Dănilă* despre „Biserica naţională în slujba Neamului". D-sa aminteşte în icoane fugare povestea tristă a înfiripării Neamului Românesc. D-l. *Gr. Berciu*, învăţător şi secretarul Org. Jud., terminând cuvântările, zice că L. A. N. C. apărătoarea de Credinţă Rege şi Neam înţelege să-şi deschidă adunarea după ameazi — în care se va vorbi şi se va vedea ce-i de făcut cu toate necazurile şi păsurile poporului, cu Rugăciuna către Dumnezeu şi dragostea de Rege. Deaceea ,după frumoasele cuvântări de mai înainte, urmează o manifestaţie de credinţă, supunere şi dragoste pentr uM. S. Regele Carol al II-lea.

Arcaşii se înşiră în coloană. Iar la sunetul gorniştilor-arcaşi vămeni şi câmpulungeni sosiţi anume pentru manifestaţie, pornesc în pas de defilare având în frunte steagurile L. A. N. C. înfrăţite cu ale Arcaşilor. Urmează un imens convoiu de manifestanţi. Răsună munţii de uralele pentru Rege, Ţară şi Popor. In tot parcursul străzii principale din Centrul oraşelului. Manifestanţii în număr de câteva mii, sunt stăpâniţi de cea mai

© BCU CLUJ

desăvârşită ordine şi disciplină. Toată suflarea e îmbrăcată în haine de sărbătoare. Numai autorităţile n'au ştiut să-şi facă datoria — arborând aşa cum s'ar fi căzut — steaguri tricolore.

Au fost şi chipuri cari nu s'au descoperit în faţa simbolului scump al Ţării... Aceştia sunt jădanii.

După ameazi au urmat cuvântările ţinute pe o vale largă lângă apa Moldovei. Dl advocat *Lazăr Saghin*, preşedintele Org. jud. deschide adunarea salutând în primul rând pe distinşii oaspeţi preoţi şi studenţi. D-sa arată scopul adunării. Poporul, zice D-sa, este stors de cea din urmă vlagă din cauza tuturor neajunsurilor, birurilor, dar mai ales din cauza cametei criminale practicată în primul rând de jidani. Trebuie curmat acest rău fără de seamăn care duce la sapă de lemn norodul.

Urmează apoi părintele *A. Berinde* care arată groaznica primejdie a puhoiului jidovesc, toate imoralităţile, sectele rătăcite iscodite de jidani, şi chiamă la înfrăţire pe toţi Românii şi Creştinii în crunta luptă cu balaurul cu mii de capete.

Părintele I. Dumitrescu tălmăceşte învăţăturile criminale ale Talmudului iidovesc. Sf. Sa arată crimele şi tâlhăriile pe cari le comit zilnic aceşti vagabonzi în comerţ, industrie şi în politica judeizată a partidelor îngenunchiate hidrei jădovesti. Cheamă toţi Românii la luptă, căci Ceasul dezrobirii e aproape!

Stud. *Const. G. Danilă*, arată vitejia strămbunilor noştri, vitejie care trebuie în aceste vremuri de grea încercare, s ăînsufletească toţi Românii. Fetele noastre tinere, zice D-sa, sunt slugile jidanilor, cari după ce le necinstesc le alungă pe drumuri. Aceste fete bolnave întemeiază apoi la întoarcerea lor în satul lor, căsniciii nefericite. Jădanii, zice mai departe D-sa, sunt numai distrugători a tot ce este creştinesc". Ati văzut o singură fântână săpată de aceşti paraziti?" Ei nu muncesc, ci trăesc pe spinarea muncitorilor creştini!

Dl. învăţător *Grigore Berciu*, arată obrăznicia jidanilor a căror îndrăzneală a trecut de marginile răbdării. Toate partidele sunt în slujba jădanilor. Ele nu fac nimic pentru popor. Dovadă Parlamentul care a fost de curând închis, a ticluit şi votat puzderie de legi, dar legea cametei şi a Creditului agricol n'a votat-o, fiind că nu le convine jădanilor. Citeşte apoi următoarea Telegramă şi Moţiune:

MAJESTĂŢII SALE REGELUI CAROL AL II-LEA BUCUREŞTI.

Liga Apărării Naţionale Creştine a judeţului Câmpulung Moldovenesc care reprezintă masele populare depe aceste meleaguri, constatând cu profund regret lipsa dela datorie a autorităţilor din fruntea judeţului, a luat iniţiativa şi a convocat pentru Duminecă 29 Iunie 1930 o mare adunare în oraşul Vama manifestând cu deosebită simpatie împreună cu Organizaţiile arcăşeşti pentru Majestatea Voastră care manifestaţie a fost prourmată Luni 30 Iunie în oraşul Câmpulung.

Cu această ocazie Muntenii creştini Vă aduc cele mai profunde omagii de supunere şi credinţă.

Preşedintele Ligei
Advocat *Lazăr Saghin.*

Această telegramă este primită cu vii şi îndelungate aclamaţiuni.

Domnului A. C. CUZA, preşedintele Suprem a L. A. N. C.
IAŞI.

Românii din judeţul Câmpulung Moldovenesc întruniţi Duminecă 29 şi Luni 30 Iunie în mari adunări în oraşele Vama şi Câmpulung urează marelui apostol al Neamului viaţă lungă şi biruinţă imediată în lupta pentru România. Românilor.

Preşedinte
Advocat *Lazar Saghin*

Căpitanului
CORNELIU ZELIA CODREANU
Căminul Cultural Creştin
IAŞI

Din marile adunări ale Ligei ţinute Duminecă la Vama, Luni la Câmpulung. Muntenii luptători Vă urează izbândă în atacul hotărâtor care este aproape.

Preşedinte
Advocat *Lazar Saghin*

Luptătorii cauzei naţionale sunt îndelung aclamaţi...

Adunarea se termină după ce Sf. Sa Părintele I. Dumitrescu ia tuturor următorul

J U R Ă M Â N T:

„Jurăm pe Sfânta Cruce că vom lupta înfrăţiţi în Organizaţia L. A. N. C. pentru biruinţa Neamuuli Românesc. Aşa să ne ajute D-zeu!"

Părintele A. Berinde imploră binecuvântarea Celui Atot Puternic asupra luptătorilor. In aceste clipe de înălţare sufletească, glasul clopotelor se ridică puternic către Tatăl nostru din Ceruri.

Manifestaţia care a urmat, a decurs în cea mai perfectă ordine.

MOŢIUNE.

Populaţia românească şi creştină întrunită din întreg judeţul în mari adunări ţinute Duminecă 29 Iunie a. c. în oraşul Vama, iar Luni 30 Iunie a. c. în oraşul Câmpulung Moldovenesc la chemarea Ligei A. N. C. spre a manifesta în primul rând pentru M. S. Regele Carol al II-lea, iar în al doilea rând pentru a se consfătui şi a aduce la cunoştinţă atât M. Sale Regelui, cât şi Preşedintelui Suprem a L. A. N. C. şi Guvernului cauzele şi suferinţele prin care a fost împinsă spre groaznica primejdie a prăbuşirii economice şi financiare, inclusive distrugerea gospodăriilor din timpul războiului mondial, inundaţiile catastrofale din ultimul timp, boalele vitelor provocate de pe urma războiului, stagnarea industriei silvice şi mai ales cametele jădăneşti de nemaisuportat, care în cele mai multe cazuri au întrecut de 50% ajungând la 200% *propune de foarte urgentă salvare* următoarele măsuri:

I. Suspendarea imediată a tuturor execuţiilor silite până la votarea unei legi care să înlesnească achitarea datoriilor şi orânduirea şi revizuirea cametelor.

II. Revizuirea dobânzilor pe cinci ani în urmă de când statul a făcut revalorizarea, adică a mărit valoarea banului şi a scăzut preţul grânelor, pământului etc.

III. Darea în judecată a tuturor acelor ce au contravenit legea în vigoare în Bucovina, luând peste 12% dobândă.

IV. Să se dea un moratoriu pe mai mulţi ani.

V. Să se înfiinţeze de urgenţă Creditul agricol, ca după moratoriu să se poată achita datoriile cu procente mici.

VI. Să se interzică aducerea de lucrători în afară de judeţ la fabricele locale.

VII. Să se voteze de urgenţă o lege prin care să se oprească invazia puhoiului jidovesc de peste hotare.

Luni, 30 Iunie a. c. „Carul democratic" din Maramureş în care plecau preoţii şi studenţii, a fost întovărăşit în drum spre Câmpulung de fruntaşii Org. L. A. N. C. şi de arcaşii vămeni în frunte cu căpitanul lor *Gheorghe Ciocan.*

La hotarele Vamei, arcaşii câmpulungeni au ţinut să-şi întâmpine oaspeţii şi pe fraţii lor arcaşi vămeni. Astfel după salutul frăţesc, a urmat plecarea. In partea de răsărit a oraşului autorităţile au încercat din nou să împiedece întrarea în oraş, după ce au încercat fără succes să împiedece trecerea poduluisis al Bucătarului care traversează apa Moldovei. La acest pod au fost postaţi 30 gar-

© BCU CLUJ

diști, cari s'au retras înainte de a sosi Arcașii. La intrarea în oraș așteptă o mare de capete. Și cu cât se făcea înaintarea spre Centrul orașului, cu atât cortegiul manifestanților devenia tot mai mare. In continuare drumului spre partea de apus a orașului, numită „Sâhla" numărul manifestanților a trecut de 10.000. Ajunși în dreptul casei fruntașului Vasile Țâmpău, carul cu oaspeții s'a oprit pentru a face un popas de recreare în drumul lung spre Maramureș.

Mulțimea care se oprise și ea în dreptul acestei case, aflând de hotărârea luată de a se continua drumul, a stăruit de repetate ori pentru întoarcerea în oraș și ținerea unei adunări în piață.

In urma acestor stăruințe și a promisiunilor date că se va păstra cea mai desăvârșită ordine, dorința poporului a fost ascultată.

La locul destinat pentru adunare, Prefectul a încercat să zădărnicească adunarea, dar în urma stăruințelor și obligațiilor ce și-au luat conducătorii și poporul, a fost înduplecat.

Scurt după aceasta însă, a încercat din nou să împiedece adunarea.

Incercând de astădată în mod brutal, a fost scos pe sus din mijlocul mulțimei și înlăturat cu Poliție cu tot. Incidente mai grave nu s'au petrecut, dat fiindcă poporul nostru este bine disciplinat în spiritul organizației noastre. Autoritățile și îndeosebi prefectul Păcuraru a fost provocatorul dezordinei, pentru care fapt Măria Sa Poporul a știut să-i aplice binemeritata pedeapsă.

Drept urmare, ar trebui ca nu cei cari au înțeles să stăpânească masele să fie purtați pe la parchet, ba unii din ei chiar arestați la bunul plac al Prefectului răutăcios și provocator de dezordine care hotărât că în toată mișcarea D-sale este inspirat de Jâdani.

Gazetele jâdovești și Jâdovite au dat alarma unor știri mincinoase, căci în amândouă manifestările și adunările dela Vama și Câmpulung a fost cea mai desăvârșită ordine și liniște. A fost un singur incident, cel provocat de însuși prefectul județului.

Arcașii Vămeni și Câmpulungeni au dovedit prin ținuta lor, că sunt demni de toată admirația și lauda. Fițuicele jidovești și mai ales „Dimineața" cu corespondentul ei un fost ofițer locotenent spre rușinea D-sale, nu merită decât disprețul tuturor bunilor Români. Din deosebita cinste de a fi fost ofițer în glorioasa noastră armată, acest biet scrib-corespondent jâdovit falsifică adevărul.

Dar vitejii arcași, cari au știut să-și apere Steagul treiculori atunci când mâna unui gardist a încercat să-l rupă, vor ști ei să-i pună la locul lor pe fiecare după faptele sale. Atunci, abia atunci se va face dreptate în Țara noastră!

No. 246.

Telegrama-răspuns a M. S. Regelui.

D-lui advocat Lazăr Saghin
Liga Apărării Naționale Creștine
Câmpulung-Bucovina.

Palatul Regal. No. 75 data 5/VII ora 18.

Majestatea Sa Regele Vă mulțumește pentru bunele urări în numele Ligei Apărării Naționale Creștine a Județului.

Secretar particular al M. S. Regelui
C. Dumitresscu.

Fariseii din Templul Cooperației

In revista noastră No. 15 din 1 Iunie a. c., dl profesor universitar I. C. Cătuneanu, sub „O publicație de mult așteptată", salută cu toată bucuria unui Român apariția nouei reviste „Tribuna Cooperației Ardelene" de sub conducerea dlui dr. Victor Jinga, conferențiar la Academia Comercială din Cluj, arătându-și speranța că noua revistă va putea contribui în viața noastră economico-națională la luminarea românismului asupra pericolului jidovesc prin isbânda cooperației practice.

Ca bun cunoscător al durerilor românești, dl profesor I. C. Cătuneanu indica pentru prezent nouei reviste organizarea cooperației de producție și consum îndeosebi în partea nordică a Ardealului, unde omida jidovească amenință românismul în însuși structura lui națională.

S'a făcut nouei reviste cea mai călduroasă primire și totodată i s'au dat indicațiuni din cele mai precise, fără a se face proces de intențiuni în nici-un sens.

In No. 2. din Iunie a. c. al revistei „Tribuna Cooperației Ardelene" dl Dr. V. Jinga sub *„Un cuvânt bun și o complectare"* a reprodus articolul dlui profesor I. C. Cătuneanu și, recunoscând faptul că „Infrățirea Românească" a desbătut întotdeauna chestiunile privitoare la cooperația practică în spiritul românesc, caută să reproșeze revistei noastre faptul că cei din jurul ei militâm într'un anumit fel pentru apărarea intereselor românești, așezând pe dl profesor I. C. Cătuneanu printre exponenții de seamă „ai unei mișcări de vorbe" și pretinzându-i nu „dorinți vagi" ci, „soluții precise" și „fapte".

Ce „lapsus" de memorie, când în același număr al nouei reviste se vorbește atât de elogios de cooperativa „Bologana" din Bologa, județul Cluj și ce necunoaștere a literaturii cooperatiste când în No. 13—14 din „Gazeta Cooperatorului", revistă oficială a Oficiului Național al Cooperației Române, în art. *„Din viața unei cooperative"* cu privire la înfăptuirile aceleiași cooprative se scrie și de emblema ei „crucea încârligată" de pe frontispiciul bisericii zidită de cooperativa „Bologana". Ideile noastre se rezumă numai la vorbe sau se și înfăptuiesc?

Dacă ingratitudinea este recunoștința multora, unui conferențiar universitar i se cere mai mult bun simț și mai multă tărie de caracter în desvoltarea unei idei și organizarea unei mișcări menită să contribuie la desrobirea națională economico-culturală a Românismului.

Faptul cum noi militâm pentru o ideie românească desigur că niciodată nu se va împăca cu „interesele unui ruinător partid demagogic" printre ai cărui exponenți se numără și dl dr. Victor Jinga. In interesele sale de „partid cu indisolubile legături jidovești" și de reclamă pentru viitoarele sale aspirațiuni, pentru dl dr. Victor Jinga indicațiunile noastre întotdeauna i se vor părea „dorinți vagi", iar „soluții precise" nu noi suntem chemați a i le da, ci i le lăsăm dsale, aciuit în mod „ilegal" în fruntea unei „creații guvernamentale" c'o viață asigurată pe toată durata actualei guvernări de gratuitatea unui permis general pe C. F. R. și grasele diurne și salarii stoarse din bugetul Oficiului Național... țărănist al Cooperației... guvernamentale de pe spinarea prea răbdătorilor noștri contribuabili.

Dacă „gura păcătosului adevăr grăiește", pagina 72 din No. 2 al „Tribunii Cooperației Ardelene" ne face „în parte" o importantă revelație: „Oficiul Național al Cooperației a aprobat pentru Uniunea de cooperative „Ardealul" din Cluj o subvenție de Lei 150.000 pentru propagandă cooperativă". Dl. dr. Victor Jinga, președintele acestei uniuni de cooperative, ar putea să ne spună cam cum s'a folosit „subvențiile" și cotizațiile cooperativelor?

Incăpută pe astfel de mâini și cu concursul unor persoane vândute „pentru arginții lui Iuda", constatăm cu toată durerea că marea ideie de cooperație apare și în Ardeal ca „brânză bună în burduf de câine".

BICIUL UNUI COOPERATOR.

© BCU CLUJ

Majestăţii Sale Regelui Carol II.

Majestate,

Subsemnatul roagă, prea respectuos pe *M. V.* să-*I* îngădue — ca odată cu prezentarea celor mai sincere omagii pentru actul eroic de a-Şi fi ocupat *Tronul legitim,* în ora a douăsprezecea — ca să-*I* permită o întreită rugăminte, socotită de mare interes naţional:

1.) Armata şi funcţionarii publici, de toate gradele, au fost amestecate fără scrupul în luptele politice dintre partide, cu ocasia deselor alegeri parlamentare.

Politicanismul practicat la noi este o cangrenă socială, care ne ameninţă cu distrugerea statului.

Vă roagă deci, să binevoiţi a determina guvernele — ori care ar fi ele, să legifereze oprelistea militarilor şi a tuturor funcţionarilor publici de a se înscrie în vre-un partid politic şi de a se amesteca în luptele politice — prevăzând sancţiuni severe pentru toţi aceia care calcă aceste dispoziţiuni.

2.) De unsprezece ani, decând alcătuim România Mare, asistăm la o risipă de bani, şi la un jaf condamnabil, în averea publică. — Visteria ţării e goală datoriile statului sunt imense; iar dările, de tot felul, au devenit insuportabile.

Binevoiţi *Majestate,* a afla modalitatea, ca banul public să fie raţional chivernisit, averea publică să fie mai cu sfinţenie păzită, decât cea particulară, iar dările să nu depăşească capacitatea de plată a naţiei. Atât fărădelegile trecute, cât şi cele ce vor obveni, în materie de ban şi de avere publică să fie riguros sancţionate.

3.) Funcţionarii publici sunt prea numeroşi, dar şi foarte rău plătiţi. Fără intervenţii şi fără de nefericitul *„bacşiş"* sau *„mită"*, cu greu se poate imagina resolvirea şi celei mai drepte petiţii. Ministerele şi oficiile publice, mai însemnate, roese de intermediari influenţi care mijlocesc şi cele mai absurde cereri.

Rog prea respectuos pe *Majestatea Voastră* să binevoiască a dispune cele de cuviinţă, pentru ca funcţionarii publici să fie bine pregătiţi, să se angajeze numai strictul necesar, iar cei angajaţi să fie bine plătiţi, dar şi riguros sancţionaţi, atunci când favorizează pe cei nedrepţi, şi nedreptăţesc pe cei în drept. Funcţionarului bine plătit i se poate cere şi cinste, şi sârguinţă, iar pentru faptele săvârşite, să fie oricând răspunzător atât superiorilor, cât şi opiniei publice.

Sunt deplin încredinţat de voinţa hotărâtă a *Majestăţii Voastre,* de a face din scumpa noastră ţară *„România Fericită"*, şi tocmai pentru buna reuşită a susnumitei hotărâri, mi-am cerut îngăduinţa să formulez întreita rugăminte.

Să trăiţi Majestate.

ŞT. PENEŞ.
Petroşani-Hunedoara.

Cum luptă alte propoare în potriva Jidanilor.

(Continuare din nrul de 15 Iunie a. c.)

Cum îşi fac propaganda naţional socialiştii Germani

O secţiune întreagă a partidului se îmbarcă în auto-camioane, auto-turisme, motociclete etc. şi intreprinde astfel un turneu de câteva zile într'o regiune unde secţiile locale nu sunt destul de bine organizate. Vechiculele sunt uneori împrumutate de către membrii cari dispun, dar de cele mai multe ori ele sunt proprietatea organizaţiunei locale (astfel „S. A." din Colonia dispune de 4 auto-camioane şi câteva zeci de automobile şi motociclete).

Convoiul de automobile împodobit cu drapele, negru, alb şi rosu. cu svastici şi cu inscripţiuni îşi face astfel întrarea triumfală într'o localitate.

Trecătorii salută „Heil Hitler", femeile arată copiilor camicanele drapate cu steagurile cu svastica —— jidanii dispar —— democraţii protestează —— dar din camicane se strigă „Strasse frei!" (Liberaţi drumul) —— şi toată lumea se dă în lături. Trece svastica.

In sala unde va avea loc conferinţa, membrii „Schutz staffel-ului" s'au dus din vreme, pentru a ocupa punote strategice şi a putea exercita un riguros control. Organizaţiile Reichsbanner" (miliţia social democrată) şi organizaţia „Rot-front" (miliţia comunistă), vin de multe ori să ia cu asalt întrunirile national socialiste. atunci intervine „Schutzstaffel", care evacuează bandele social-comuniste.

„Intrarea jidanilor este oprită", asa glăsueste inscripţiunea asezată deasupra intrării. unde funcţionează un serviciu de primire a contribuţiunilor voluntare pentru acoperirea cheltuelilor. La întrunirile national socialiste, cari sunt prezidate de şeful local, iau cuvântul reprezentanţi ai tuturor claselor sociale şi discuţiunile încep în genere cu o critică aspră a planului Young, socotit monstruos pentru Germania, care-şi va vedea amanetată creditului străin (finanţei internaţionale jidoveşti) întreaga industrie, minele şi monopolurile statului. Firesţe că această chestiune, nu ne interesează direct, dar o relevăm, căci manifestarea conştiinţei naţionale trebueşte relevată chiar atunci când se arată la duşmanii noştri de ieri şi aceasta cu atât mai mult în timpul, când conducătorii Românieî dau pradă aşazisului capital străin totalitatea avuţiilor noastre naţionale.

Oratorul vorbeşte apoi despre degenerescenţa actuală din Germania, degenerescenţă provocată de Jidani, de francmasoni şi de socialişti; se asigură auditorul că în ziua când Patria va fi pe marginea prăpăstiei, national-socialiştii vor fi gata pentru a împiedeca acest lucru. In concluzie se spune că se vor întrebuinţa toate mijloacele legale şi numai în ultimă instanţă se va recurge la forţă. In cazul când întrunirea a fost turburată de comunişti sau de social-democrati. detasamentul de protectie intră în functiune si niciodată nu se dă bătut. La sfârsitul fiecărei întruniri se adună adeziuni. Publicul nu părăseste sala înainte ca membrii Sturm-Abteilung-ului să nu fi împărtit un stoc considerabil de broşuri, manifeste şi ziare. Si dupăce se intonează „Imnul partidului national socialist", hitleriştii se imbarcă si pornesc mai departe spre a duce cuvântul desrobitor.

Când este vorba de vizitarea unei regiuni agricole, sectiunea partidului national socialist pleacă pentru mai multe zile,

© BCU CLUJ

convoiul fiind precedat la distanţă de câteva ore, de o echipă de motocicliști, cari anunţă ţăranilor sosirea adepţilor lui Hitler. Populaţia îi primeşte în haine de sărbătoare şi sunt întâmpinaţi chiar de către primar. Li se vorbeşte ţăranilor despre politiciani, simple jucării în mâinile Jidanilor şi francmasonilor, cari au hipotecat pământurile ţăranilor, prin introducerea mărcii bazată pe titluri de rentă (Rentenmark). **Ţăranii sunt câştigaţi repede la national-socialism, mai repede chiar decât burghezii şi nu de mult se vorbia de-un marş al ţăranilor asupra Berlinului.**

Această uriaşă mişcare a determinat pe francmasonii şi Jidanii. stăpânitorii Germaniei de astăzi, să se folosească de toate mijloacele pentru a-i pune stavilă. Suprimarea şefilor naţionali socialişti este pe primul plan şi astfel în câtiva ani 44 conducători au căzut răpuşi de gloanţele membrilor Rotfrontului; **printre cei ucişi de curând:** Wessels, **vicepreşedintele tineretului naţional-socialist din** Berlin **şi** Engel, **conducătorul Sturmabteilungului din** Stargard.

Partidul naţional-socialist dispune de numeroase organe de publicitate, foarte bine redactate ca: „Volkischer Beobachter", **cotidian care apare la** München, **în 3 ediţiuni (München. Berlin şi împrejurimi, restul Reichului)** „Stürmer", **cotidian la Nüremberg,** „Berliner Arbeiter Zeitung" **pentru Prusia,** „Norddeutscher Beobachter", **cotidian al provinciilor din Nord. Apoi excelentele reviste** „Weltkampf", „Hammer" **dela Leipzig şi multe altele.**

Luptând împotriva corupţiunei, operă judeo-masonică, national-socialiştii au fişe de moralitate pentru toti oamenii politici din Germania şi astfel au putut denunţa pe fostul primar al Berlinului social-democratul Boess, **care împreună cu fraţii** Sklarek **a săvârşit numeroase escrocherii.**

National-socialiştii propăvăduesc boicotul economic împotriva Jidanilor, spunând că Jidanul. n'având nimic comun cu poporul în mijlocul căruia trăieşte. nu poate să fie nici supus al Statului care-l ospitalizează si Guvernul (cel naţional-socialist bineînţeles) îl va putea declara „indezirabil" **când va fi nevoie.** Art. 4 **al Programului Naţional-Socialist este edificator în această privinţă:**

„Popoarele celelalte să facă
„cum vor crede de cuviinţă
„în ceea ce priveşte Jidanii,
„dar într'o Germanie viitoare
„Jidanii nu vor mai putea
„fi profitorii naţiunei şi vor
„fi socotiţi străini".

Conducerea partidului naţional-socialist studiază până în cele mai mici amănunte un eventual marş asupra Berlinului. Organizatiile berlineze vor rezista „Reichsbannerului" şi „Rotfrontului" până ce vor sosi cei 400.000 hitleriști din provinciile Germane... tancuri, auto blindate, motomitraliere, **vor intra toate în funcţiune, strigătul** „Strassefrei" **va răsuna pretutindeni şi baricadele social-democrate vor fi nimicite... Atunci se va proclama dictatura.**

Pe noi cei din Liga Apărării Naţionale Creştine nu ne interesează dacă cei din Partidul Naţional-Socialist nu vor să se conformeze tratatului dela Versailles, aceasta este treaba foştilor noştri aliaţi, cari vor şti să-şi apere drepturile cu sau fără arme, ci ne interesează numai politica ce acest partid va duce împotriva Jidanilor, politică în totul asemănătoare cu programul L. A. N. C.

„Cuzişti" vor trage învăţăminte utile din desfăşurarea de mai sus, iar cei cari credeau în afirmaţiunile unor ambasadori. cari pe lângă frac aurit, mai poartă şi şorţuri masonice, vor putea constata din citirea acestor rânduri, cât de departe de adevăr erau acele afirmaţiuni.

ION V. EMILIAN
— Bucureşti —

Universul Anul XLVIII Nr. 167 Luni 21 Iulie 1930.

Jaful dela „Banca evreiască" din Mediaş

Conducătorii băncii vor fi traşi la răspundere

Mediaş, 18 Iulie.

La tribunalul Târnava-Mare secţia II-a s'a votat zilele trecute concordatul forţat al „Casei de păstrare generală S. A." din Mediaş, urmând lichidarea definitivă.

La adunarea generală extraordinară din 3 Ian. 1930 dl Iuliu Babuş preşedintele adunării a adus grave acuzaţiuni conducerii acestei bănci.

S'au îndepărtat dela posturile lor tocmai acei membri cari au dus banca la dezastru, făcând aluzie la dr. Ludvig Heilper fost director general si Iacob Adler, apoi Beniamin Citron, fost membru în cons. de administratie în loc să aibă şi acum curajul să-şi asume bărbăteşte răspunderile, de sub ale căror urmări nu se pot sustrage".

Dl Anton Iung directorul de astăzi a prezentat bilanţul conform căruia deficitul la finele anului 1929 era de 14.783.444 lei.

Dl dr. El. Gyárfás senator şi preşedintele sindicatului băncilor din Ardeal. în luna Mai 1928 a făcut revizie si a stabilit încă atunci starea deplorabilă care s'a agravat în 1928, pentrucă banca avea o creanţă în mare parte neacoperită dela .Friedmann Mauritiu din Racoşul de Jos în suma de 5.500.000 lei şi care a ajuns în 1929 la 9.500.000 lei.

Acelaş lucru s'a întâmplat cu alte creanţe, care s'au urcat la câteva milioane fără acoperiri şi garanţii. Bilanţul din 12 Decemvrie 1929 dovedeşte că banca şi-a perdut capitalul social şi toate fondurile de rezervă. Adunarea generală în unanimitate a votat atunci o moţiune prin care îşi menţine dreptul de a trage la răspundere materialiceşte şi penaliceşte atât „consiliul de administraţie" cât şi consiliul de cenzori.

Să examinăm puţin activitatea conducătorilor: Dr. Ludvig Heilper advocat, a fost timp de vre-o 12 ani director general al băniі.

Numitul pe baza principiului „o mână spală pe alta" a reuşit să obţină în calitatea sa de director o leafă lunară de 35.000, iar ca jurisconsult al băncii altă leafă lunară considerabilă, instalându-şi biroul de advocatură chiar în localul băncii.

Cercetând lista debitorilor, îl găsim că datorează modesta sumă de 421 mii 600; sotia sa trecută în toate listele sub numele de Roza Fingerhut datorează suma de 920.000; cumnatul său dr. H. Beaning suma de 665.700 lei; verisoara lui, Văd. Heilper din Dumbrăveni suma de 1,815.082 lei; vărul său dr. Arnold Heilper suma de 97.250 lei; suma totală ce datorează acest avocat împreună cu rudele sale

© BCU CLUJ

se ridică la 3.973.422, iar toți aceștia n'au nici un fel de avere. Singură soția lui are o casă evaluată la 250—300 mii lei. Toate jafurile s'a ufăcut între dr. Ludvig Heilper, Iacob Adler, Iosif Polak și Beniamin Citron, cari au condus instituția.

Cercetând mai departe lista debitorilor aflăm următoarele: un alt director al băncii, Iosif Pollak a avut o retribuție lunară de 20.000 lei și acesta are o datorie de 805.920 lei.

Iacob Adler un alt fost director datorează suma de 73.300 lei, fără nici o acoperire, fără nici o garanție.

Acest Iacob Adler a fost adus în Mediaș ca director de către Beniamin Citron și n'a avut nici un fel de activitate.

Beniamin Citron, la rândul său, a înaintat o petiție la tribunalul Târnava-Mare cerând ștergerea sa din direcțiunea băncii, după ce acesta a perdut capitalul social. Familia Citron este foarte numeroasă și are vro 10 membri. Această familie este înrudită cu familia Deutsch, care deasemenea numără 12—14 membrii. Aceste două familii de mulți ani lucrează și stau în comunitate de avere, încât fiecare membru dacă este improcesuat în fața justiției, dovedește cumcă personal nu are nimic deoarece averea lor nu este divizată.

Aceste două familii au următoarele întreprinderi: Citron și comp. fabrică de piele; B. Citron și comp. fabrică de cărămizi; „Emay" turnătorie de fier; Emanuel Deutsch's Erben depozit de lemne; Deutsch Sigmond și Co. magazie de textile etc.

Conform listei debitorilor Bela Deutsch datorează 590.000 lei, Sigmond Deutsch și Co. 1.050.000; Emag 186 mii lei, Anglo-Română fabrica de haine 3.430.000 lei, B. Citron și Co. 31.300 lei; Citron Beniamin 733.000, moștenitorii lui Em. Deutsch 951.000; Citron și Co. 360.000 lei; Fuchs Dănilă cumnat a lui Citron 360.000 lei și iarăși 360.000 lei, totalul datoriei este de 16.576.163 lei.

Bela Deutsch n'are nici un ban și din cauza unei boli mintale nu se poate ocupa de nimic, dar Beniamin Citron și dr. L. Heilper totuși îi acordă un împrumut de 5.000.000 lei, fără nici o acoperire.

Se poate constata că Beniamin Citron ca coproprietar a o mulțime de firme și dr. Ludvic Heilper ca advocat a acestora în mod fraudulos au putut scoate vreo 17.000.000 lei din casa băncii, obținând beneficii materiale considerabile și cauzându-ne pagube imense. Numai astfel aceștia au devenit stăpâni ai orașului.

Sumele depozitate de creștini: români, sași și unguri aproape în număr egal, au fost împărțite între debitorii evrei fără nici o garanție deoarece și directorii și debitorii sunt evrei.

Industria și comerțul evreesc în orașul Mediaș a putut primi dela această bancă vre-o 17 milioane lei, prin manopere frauduloase.

Cercetând mai departe lista creditorilor și acea a debitorilor, ne mai surprinde un fapt: *din deponenți numai vre-o 3 la sută sunt evrei, iar la creditele neacoperite aproape 99 la sută sunt evrei interesați.*

Sunt mulți țărani cari au rămas pe drumuri căci toate economiile lor le-au depus la această bancă.

Ei aflând despre jaful ce s'a făcut s'au dus să-și ridice banii. Dar fiindcă banca a încetat plățile și funcționarii îi amână mereu, țăranii au amenințat cu securile.

Jaful acesta va avea grave repercusiuni în starea de spirit din localitate. Conducătorii necinstiți trebue trași, neîntârziat, la răspundere.

G. TOGAN.

Pe drumul peirii Cooperației Ardelene

Până la 28 Martie 1929 mișcarea cooperativă era organizată de Centrala Băncilor Populare și Centrala Cooperativelor de producție și consum, instituții care, pe lângă îndrumarea, controlul și asistența tehnică și judiciară, finanțau din capitalul lor propriu format din vărsămintele cooperativelor și participația statului, din creditele speciale ale statului și din reescontul la Banca Națională Română, unitățile cooperative în raport cu situația lor din constatările amănunțitelor inspecții ale unor conștiente organe de control, care cu tot dreptul reprezentanților unui creditor controlau odată cu obișnuitele inspecții și întreținerea creditelor acordate.

In multe regiuni ale țării, federalele, uniăți cooperative de al doilea grad, cu consilii de administrație formate din reprezentanții aleși ai cooperativelor asociate, distribuiau acestor unități cooperative de primul grad creditele ce obțineau dela cele de al treilea grad, adică instituțiile lor centrale.

In general, îndrumarea, controlul și organizarea, ca și distribuția creditelor, aprovizionarea și desfacerea produselor cooperative se făceau în majoritatea cazurilor în condițiuni mulțumitoare și cu sacrificii mici din partea mișcării cooperative.

După noua Lege pentru organizarea cooperației din 28 Martie 1929 și modificarea ei din 4 Aprilie 1930, sub masca tendinței spre autonomia cooperației de care nici vorbă nu poate fi la noi, s'a separat îndrumarea, controlul și asistența de finanțare, creindu-se alte noui instituții: Oficiul National al Cooperației Române și Uniunile de cooperative pentru îndrumare, control și asistență, iar pentru finanțare Banca Centrală Cooperativă, instituție comercială cu cointeresarea statului, menținându-se și vechile federale însă cu un câmp de activitate atât de redus încât le anemiază și le asigură calea lichidării.

Dacă a fost un „non sens" separarea îndrumării, controlului și asistenții de finanțare, apare ca ceva ridicol ca într'un cadru cooperatist să ia ființă o bancă capitalistă și mai târziu ca o afiliată a acesteia și o societate comercială — Federala Centrală Cooperativă de Import și Export.

Din două instituții căror se datorește organizarea mișcării cooperative dinainte și după războiu au apărut cinci și în astfel de condițiuni încât ele nu fac altceva decât asigură un plasament rentabil pentru acoliții politici ai actualei guvernări, în timp ce mișcarea cooperativă este zugrumată de:

a) excesivitatea dobânzilor și cămătărestilor măsuri ale Băncii Centrale Cooperative și Federalei Centrale Cooperative și Federalei Centrale Cooperative de Import și Export;

b) acordarea creditelor și sprijinului la valorizarea produselor cooperative în condițiuni oneroase și „după sprânceană... politică" și

c) cotizațiile unităților cooperative pentru instituțiile de control, federalelor vechi retrăgându-li-se treptat vechile credite și scoțându-le astfel din anterioarele lor atribuțiuni de finanțare, organizare și auto-control național.

Vechile organe de control dinaintea actualei „organizări", ca și unii dintre ceilalți funcționari au rămas la bunul plac al actualilor conducători, iar cei forțați a fi detașați la Uniunile de cooperative n'au ajuns decât niște simpli hamali intelectuali, fără nici o inițiativă și suflet de cooperator, rămânând ușoare unelte politice în mâinile unor consilii de administrație formate din agreații și sateliții guvernamentali cu nici-un pic de respect și răspundere față de trecutul și viitorul idealei mișcări cooperative, impunând împovărarea bugetelor cooperativelor prin cotizații importante și a Oficiului Național al Cooperației Române din Ministerul Agriculturii și Domeniilor prin așa

© BCU CLUJ

zisele „subvenţii de propagandă cooperativă", toate servind numai pentru agreabile călătorii gratuite de reclamă personală şi grase salarii, diurne şi jetoane de prezenţă.

In astfel de condiţiuni, urmând exemplul multora din unităţile cooperative din vechea Românie, multe dintre tinerele unităţi cooperative din Ardeal se gândesc la transformarea lor în societăţi anonime, din partea cooperaţiei ne mai având nici-o înlesnire, ci numai greutăţi şi cheltuieli.

Cum ţara, în fruntea căreia avem acum un rege legat trup şi suflet de bucuriile şi durerile ei, nu va mai suporta mult timp tirania şi destrăbălarea unui incapabil guvern „interesat", cooperatorii să nu apuce încă pe calea măsurilor extreme şi, înarmându-se cu ultima răbdare ce le-a mai rămas, să isgonească din templul lor „lichelele" şi să ignoreze complect dispoziţiile ce ating demnitatea lor şi vitalitatea bugetelor instituţiilor lor, căci, în mai puţin timp decât se crede, actualul „regim al sărăciei naţionale" şi tuturor ilegalităţilor va dispare spre a constitui o ruşinoasă pagină în istoria noastră politică.

Cei căror „Regele şi Naţiunea" le vor acorda înalta Lor încredere, să ia lecţie din trista situaţie creiată de acest regim al ruşinii şi prin cinstea măsuri isvorâte din sentimente curat româneşti să abroge numeroasele legiuiri votate „à la minut" în somnolenţa unui parlament de geschäftari ajunşi unde se găsesc prin cea mai deşănţată demagogie. Trebuie să intrăm şi noi odată în „epoca renaşterii naţionale".

COOPERATOR DIN ARDEAL.

Corespondenţă din jud. Năsăud

Stim. Dle Profesor. In ziua de 2 Iulie 1930 dl. şef de secţie din Prundul Bârgăului, Papp, a întrat în restaurantul Dlui Lazar Ionel, unde era şi dl. perceptor N. Maricaşi şi dl. C. Luncan. Dl. şef Papp cu o gazetă „Dimineaţa", în mână căutând să arate numiţilor domni cumcă ce face dl. C. Danilă la Vama şi Câmpulungul Bucovinei. Atunci dl. C. Luncan a scos broşura cu învăţăturile criminale ale religiei Jidanilor, să-l convingă pe dl. şef Papp, cumcă acei pe care dlui îi protejează sunt criminali, dl. şef a luat broşura a cetit titlul şi a spus cumcă o confiscă, iar dl. C. Luncan la răspuns energic să meargă la sinagogă să confişte cărţile secrete dăunătoare creştinismului şi atunci să confişte şi broşura amintită. Probabil dl. şef Papp va fi membru în vre'o lojă masonă.

Rusia un exemplu—Basarabia un semnal

Marele şi covârşitorul rol, ce l-au jucat biserica şi şcoala în progresul naţiilor, ni-l evidenţiază starea actuală a civilizaţiei, care nu-i decât opera lor.

In nici-o istorie, a nici unui popor nu se vede aşa de clar însemnătatea acestor factori, ca în viaţa atât de încercată a poporului românesc. Uitându-ne dealungul veleaturilor, vedem că situaţia noastră politică, de astăzi nu-i decât rodul bisericii creştine şi a şcoalei, ce le-au păstrat intacte, ca Latini, în mijlocul oceanului slav.

Biserica creştină ne-a conservat naţionalitatea în toate manifestările ei. Ea ne-a adus şcoala românească. Din tinzile mânăstirilor şi din bucoavnele ceasloavelor — acest prim sâmbure al şcoalei — au ieşit bărbaţi călăuziţi de instinctul rassei noastre să ne descătuşeze de buchea slavă, ce oprise în noi, veacuri, elanul sufletului latin şi de fanariotismul, ce voia să ne înăbuşe orice simţire străbună.

Istoria ne stă în faţă, că datorită învăţăturii creştine — bisericei, — am rezistat vremurilor vitrege şi prin şcoală ne-am atins idealul politic, ce pentru unii era un vis de nebun. Datorită lor, acest vis, îl vedem realitate!

Unitatea rassei noastre şi dogma învăţăturii creştine, ne-a consolidat şi păstrat secole, — sub diferiţi străini — ca un singur individ!

Religia creştină e conservatoare de naţii, prin conservarea familiei şi a individului, la baza cărora se află „iubirea". Veacurile ne-au dovedit că naţiile n'au rezistat sub juguri străine decât datorită bisericii ce le-a pus la îndemână arme de apărare, virtuţile predicate de Cel ce a fost capul ei.

A distruge biserica într'un stat, este a distruge naţia „a aduce anarhia, desordinea — a urca viciile pe tronul virtuţilor, în fine, a face loc la tot ce poate contribui la destrămarea sufletelor, la răsturnarea tuturor tradiţiilor, creiate prin instincte şi modelate după dogmele învăţăturilor creştine.

Lumea de astăzi se pretinde cultă, civilizată, ori, în pretinsa ei civilizaţie şi cultură nu mai are nevoie de alinarea sufletească, ce-i revine bisericii? — faţă cu aşa zisele progrese, trebuie ignorată, nu mai are, nu mai poate avea nici un rol în mersul nostru spre perfecţia divină! La prima vedere aşa se pare; i se contestă, încă de mult, utilitatea, aruncându-i-se injurii, spunându-i-se că şi-a trăit traiul, „oprind civilizaţia şi cultura omenirii pe loc".

Dar cum aparenţa vorbelor e înşelătoare, să privim faptele, ce sunt pipăibile, nu minciunile ieftine rostite cu vorbe scumpe, de către cei cari vor să ne lipsească de singura călăuză în drumul nostru către divinitate.

Acestor căscăuzi, ce-şi pierd timpul în căutarea de formule umanitare, ce se ocupă cu găsirea de concepţii, cari s'aducă fericirea omenirii — le arătăm Rusia. Aci e civilizaţie, fără şcoală, fără biserică, fără muncă, fără capital. Aci au găsit besmeticii să-şi realizeze trăsnaiele capetelor îndoptate de criminalităţi talmudice. Aci biserica e distrusă, nu mai are nici un scop, şi e civilizaţie, e fericire, e aproape „raiu".

Campania — în Mare — a fost şi este dusă, în Rusia sovietică, de către răstignitorii Domnului, de către bandele Jidane. Ofensiva ce a luat-o comunismul, bolşevismul, în soviete a adus destrămarea pasnicelor suflete slave. Concepţiile ateiste ale svânturaticilor, au mers până acolo de a distruge prin forţă, credinţa în om. Derbedeii comunişti, odraslele concepţiilor Jidovilor. Marx Trotzki, Lenin, etc. au mimicit instituţiile, aşezămintele „imperiului rusesc", au adus pe „anti-crist", au întors lumea pe dos. N'ar trebui să se spună măcar un cuvânt despre aceste bazaconii, iesite din tidvele unei rasse pistruiate, dar acesti fii ai „neamului ales" ne ameninţă cu pocitania lor orânduire soioasă.

Suntem obiectivul întinsei împărăţii destrămată de bandele Iudei, suntem ţara „care încadrează în hotarele ei, cei mai mulţi Jidani organizaţi, în nuclee comuniste şi Loji masonice, pândind din umbră prada, ce, în curând cred că vor înfige ghiarele în trupul ei, înfruntându-se deadreptul, cum s'au înfruntat din marea Rusiei.

Ei se străduiesc pe toate căile să ne corupă, servindu-se de actiuni subversive, având drept obiectiv instituţiile statului nostru, singure menite să ţină treaz, în noi, iubirea şi dragostea de D-zeu şi patrie.

Biserica, a fost primul, de care

© BCU CLUJ

s'au legat şi ca atare sectele ce s'au format în sânul ei sunt nenumeroase cu numeroşi prozeliţi.

Sectarismul, cum era şi logic, a fost şi este răspândit în Basarabia provincia împănată cu cei mai selecţi misiţi şi cei mai dubioşi comunişti.

Aci găseşti o mulţime de creştini convertiţi la adventism sau baptism.

In Basarabia mai mult ca în oricare altă parte a ţării, se simte nevoe de acţiunea binefăcătoare a bisericii şi a şcoalei, şi cu atât mai mult cu cât ea este neglijată, şi cu cât comunismul mişună în toate părţile.

In lumina principiilor partidelor politice, instituţiile naţiei noastre sunt uitate. Biserica, unde se simte nevoe, acolo e neglijată. Şcoala la fel! Vorbe spun toţi, şi încă mari, dar fapte nu face nimeni.

In schimb, dacă nu se fac fapte, se face destulă politică. Toată lumea face politică. Această buruiană, a atras pe toţi cei uşuratici, în uzură, demoralizându-i, — momindu-i banul — sustrăgându-i misiunii lor.

Această plagă, — politicianismul din partid, — a invadat orice teren subordonându-i pe toţi, interesului personal, aducând desbinarea şi învrăjbirea în lăuntrul ţării.

Biserica uitată, armata împănată cu Jidani, cari nutresc gânduri talmudice criminale, şcoala un câmp servind de experienţă utopiilor căpăţânelor imbecile celor ce se perindă la cârma acestui departament, luat ca toate celelalte, în antrepriză, de către cei ce vor să fie miniştri — încercând marea cu degetul. — Ne-a înzestrat cuconii partidelor noastre politice, cu un vagon de proecte—ante-proecte de legi. Ajunşi sus, se ocupă de formarea unor burţi proeminente şi punerea în practică prin legi şi paralegi, a tuturor fantasmagoriilor târnpe — votate de parlament în faţa, ameninţării, chiar şi a „demisiilor în alb". Şcoala a suferit în aceşti ultimi ani, o întreagă metamorfoză. Cartea pentru şcolari, un chin. O comercializare jidovească a manualelor didactice. Liceul cu 8 clase, ba cu 7, ba cu 8. An preparatori.... s'au încurcat iţele! Şi nu merge şcoala spre nihilizare?

Lăcaşul Domnului e neglijat de preoţi, prinşi în mrejele partidelor politice. Şcoala împiedecată, din mersul tradiţional, prin reforme democratice. Şi cum stăm cu armata?

Ori dacă aceste instituţii, stâlpii unei naţii, stâlpii statului român, sunt neglijaţi, apoi viitorul acestui încercat neam nu-i greu de întrevăzut, mai cu seamă în actuala stare, în care spionajul sovietic şi ofensiva comunistă e în floare. Poate cineva tăgădui aceste lucruri? Să ne uităm în jurul nostru, să ne uităm dincolo de Nistru, pierzându-ne privirea pe întinsul Rusiei şi ochii se vor umezi de lacrimi, la vederea celor ce se petrec.

Jidanii n'au de gând să ne lase în pace, din contră. cheltuind milioanele contribuabilului român, cumpără local de loji-satanice, cumpără locaş diavolului, intensificând acţiunea lor ocultă. Te cuprinde jalea de această ţară, mărită cu sânge ţărănesc, ajunsă pe mâini de nemernici, ducând-o spre ruină. Ei se complac în funcţia lor de excelenţe, nepăsându-le nimic de tot ceeace se unelteşte pe ascuns împotriva neamului.

E timpul când trebuie să ne îngrijim de noi ca naţie, isgonind chiar prin forţa pumnului, guzganii talmudici, ce rod neîncetat la temelia acestei oropsite ţări. Nu vom da atenţie evenimentelor, vom fi pradă meschinăriilor bolşevice — mânaţi de jupânii şi „fraţii" lojelor masonice.

Rusia un exemplu — Basarabia un semnal.

A. S. ANGELESCU
— Cetatea Albă. —

Hingherii Demnităţii Naţionale

Faptele sunt triste şi dacă ele se petrec într'un mic târguşor dela poalele unor munţi din Ardeal, câte fapte de natura aceasta vor fi oare în cuprinsul întregii ţări!?

Dintre locuitorii acestui târguşor, Românii sunt în proporţie cam de 30%, iar restul este compus din Unguri şi Jidani.

Printre alte persoane cu caracter oficial, sunt şi: un medic de plasă, un diriginte al unui oficiu poştal, un controlor fiscal, un diriginte al unei şcoli elementare de meserii şi un plutonier major de jandarmi, toţi de origină mai mult sau mai puţin românească.

„Primul", c'o clientelă redusă din cauze uşor de înţeles, nu posedă altceva decât o splendidă piele de „cameleon politic", o diabolică calitate de intrigant între puţinii intelectuali români şi o specialitate „sui generis" din a specula în calitate oficială de medic de plasă şi consilier comunal din oficiu pe comercianţii mimoritari şi în deosebi pe Jidani.

Pentru că „călătorului îi şade bine cu drumul" nu s'a împovărat cu nimic în drumurile bătute până a ajuns în acest târguşor şi astăzi, slavă Domnului, cele 7 camere ce are au devenit neîncăpătoare, căci sistemul aplicat e rentabil: „cumpărare" pe datorie cu scadenţa la „paştele calului" cu sau fără voia comercianţilor, „atenţie" din partea acestora prin „cadouri" în natură şi în bani primite în mod discret în aceleaşi condiţiuni şi „mici" geschäfturi în calitate de consilier cu mult ascendent asupra consiliului comunal din care face parte.

„Al doilea", om cu greutăţi familiare şi totuşi cu imobile pe alte meleaguri îşi rotunjeşte salariul său şi al soţiei prin „recompense" primite dela jidani pentru aşa zisele servicii „în afară de serviciu" şi să-l păzească Dumnezeu pe Jidanul care n'a trimis sau a dat prea „puţin" îndeosebi cu ocazia anului nou. Adesea „micile servicii" cer şi bucurosul concurs al subalternilor, care astfel trecuţi cu vederea de „domnul şef" pentru „împrumuturile" ce ei cer pe blanchete de telegramă comercianţilor jidani. Pururi nemulţumit de „sărăcia" sa, afacerea „domnului şef" totuş... merge bine.

„Al treilea", „sărac cu duhul" din cauza ingratitudinii naturii, „s'a ridicat prin... muncă", căci într'adevăr e de... admirat ca dela un simplu „finanţ" unguresc să ajungă fără nici-o calificaţie controlor fiscal şi din „bogăţiile cu care a fost dăruit de natură" să aibă „bani albi pentru zile negre", radio de ultima perfecţie, motocicletă cu ataş şi o garderobă bogată pentru întreaga familie din cei arpoape... 5.000 Lei lunar ce-i primeşte drept salariu. Secretul e: „buna chiverniseală" a buzunarelor... contribuabililor şi în deosebi a comercianţilor jidani. Dar... totuş e un persecutat, căci dl Madgearu l'a neglijat la... decoraţie.

„Al patrulea", „un geniu al naturii", hărăzit de soartă să ajungă „cineva", „om cu legături" cu *toţi* marii politiciani şi în speţă din aceeaş varietate de „cameleoni politici", călător pasionat mai înainte ca lucrător în marele şi micile ateliere din „străinătate", face şi el „ce poate" din lucrările practice ale elevilor, taxele şi ali-

© BCU CLUJ

mentele elevilor interni şi „micile geschăfturi" ale furnizorilor care aprovizionează şcoala. I se întâmplă totuş câte odată neplăcerilor unor „mici anchete" sau „denunţări la parchet", dar... de aia are omul o nevastă „inteligentă" ca să aranjeze aceste „mici răutăţi". Ei..., ce să facă omul? „Slujba-i lungă, vieaţa-i scurtă" şi „nu ştie ce-aduce ceasul, dar încă anul"..

„Al cincelea", „militar de rasă", „Scherlock Holmes'" în picioare şi... de..., oricât ar fi de „domnul major", leafa-i mică, negustorii jidani îs mulţi, ce-ar putea face decât să... imite pe ceilalţi „domni funcţionari superiori".

Ce zic minoritarii ş'indeosebi Jidanii, e uşor de închipuit .In condiţiunile de mai sus, Ungaria de altă dată nu poate fi decât regretată.

Dacă nu este, trebuie abonat la „Înfrăţirea Românească" comicul nostru artist Tănase, căci din cele de mai sus ar face o bună revistă umoristică pentru distrarea „domnilor" din Bucureşti care nu văd şi nu aud nimic.

Unde este demnitatea naţională şi cea a funcţionarilor cinstiţi?

Unde eşti tu Ţepeş Vodă să curăţi ruşinea acestei ţări ce se scaldă în lacrimi şi durere?

SUFLET DE ROMÂN.

„Semne rele" şi fariseii

In „Curentul" de 24 Iulie, directorul ziarului şi deputat guvernamental, Dl. Pamfil Şeicaru, în articolul său de fond, întitulat „Semne Rele", înregistrează sub acest epitet faptele petrecute în Maramureş, Suceava, manifestele de pe zidurile capitalei şi atentatul studentului mecedonean Beza.

Spune mai departe că „Ţara care n'a cunoscut intoleranţa religioasă"... „Românul care rezolvă totul printr'o înjurătură", datorită împrejurărilor vitrige şi „sărăciei care anarchizează minţile", a ajuns să-şi schimbe tradiţia pacinică, înlocuind înjurătura cu... „semnele cele rele". Lupenii, *atentatul* lui Goldenberg contra Dl. Vaida Voevod, şi al lui Beza sunt semnele dezastruoasei schimbări a mentalităţii pacinice a *Românului.* Vorbeşte mai departe de extremism de dreapta şi-l aşează pe-o dreaptă cu comuniştii de stânga. Nu uită să vizeze totuşi că faţă de prea-puţinii şi neîndrăsneţii fanatici de stânga, numărul celor de dreapta e mare. Indeamnă deci guvernul, să nu mai fie atât de complezant cu dreapta, pe cât a fost de strasnic cu stânga; căci în caz contrar această *slăbiciune a guvernului, în faţa curajului faptic al dreptei* ar antrena şi pe puţin îndrăsneţii de stânga, cari, constrânşi, *vor căuta să întreacă activismul dreptei.* Atât!!

La „semnele cele rele" ale Dl. P. Şeicaru, îmi iau voie să-i mai înregistrez şi eu unul: Această logică subredă e încă un semn rău şi caracterizează pe deplin pe conducătorii presei şi ai politicii româneşti de azi, *cari profesează minciuna, şi ascund adevărul,* făcându-se direct răspunzători pentru situaţia mai mult decât mizeră în care au adus ţara.

FARISEI MINCINOŞI.

Cari vorbiţi de extremism de dreapta, fără a cuteza cel puţin, să vă apropiaţi de punctele şi adevărurile pe cari se bazează Doctrina lui Cuza şi întreg acest aşazis „extremism de dreapta". *Mistificatorilor,* cari fără să roşiţi, încadraţi pe Goldenberg în sbuciumările Neamului nostru Românesc, amestecând munca cu jaful, Idealismul Creştinesc cu Materialismul Iudaic, şi onorând crima — cu jertfa pentru ideal.

Este extremism de-a spune că Ţara aceasta trebue să fie ţară românească, fiind ea moştenire sfântă din părinţi, şi din străbuni ce au ştiut să se jertfească pentru Ea ?

Voi profesaţi minciuna, şi ascundeţi adevărul, pe fiecare pagină, pe fiecare filă. Trăiţi din minciună. Intunecaţi adevărul. La lumină Vi să văd păcatele şi Vă temeţi de osândă. Poporul, cu sudoarea frunţii sale, din zori şi până 'n noapte, se macină în zadar, dar nu mai poate face faţă neajunsurilor. Jidanii din Maramureş, nefăcând excepţie de Neamul Jidovesc în genere, sunt un neam de trântori, neam de paraziţi, cari trăesc din specolă, din specularea bunurilor celor ce muncesc.

In ţara noastră sunt mulţi Jidani, au năvălit Jidanii în ţara noastră în număr mare, şi conducătorii noştri mici şi mari vânzându-ne lor, i-au lăsat, hrănindu-se ca ei, şi trăind în belşug şi lux asemenea speculanţilor, cu care s'au întovărăşit.

Numărul paraziţilor fiind mare, ei numai cartelându-se pot ajunge la hrana la care s'au obicinuit. Avem deci cartele de tot felul: Cartelul morilor reduc preţul grâului la minim şi ridică preţul făinii la maxim. Cartelul fabricilor de cărămidă, de fier, de zahăr, fabricile de ghete, cartelul măcelarilor, toţi aceşti cartelaţi cumpără ieftin dela producătorul creştin şi-i vinde scump, sleindu-l de tot şi aducându-l pe ţăran la sapă de lemn. Partidele politice sunt asociaţii interesate sub a căror guvernare s'au lăsat toate aceste cartele organizate pentru furt şi despoierea neamului, să acapereze în lăcomia lor totul. Cine-s stăpânii fabricilor cartelate?? La aceasta Dl. P. Şeicaru, ca şi „Epoca" lui „Vlad Ţepeş", ca şi „Dreptatea" D-lui Maniu nu vrea s'o spună. O spune însă Dl. Berinde, preot cinstit de Borşa, o spune Dl. Corneliu Z. Codreanu şi o spun şi eu de aicia. Pentru aceea se năpustesc nebunii, adecă fariseii partidelor şi ai presei şi strigă: *Iată agitatorii. La temniţă cu ei!* Ori agitaţia cade în cârca celor ce au cauzat aceasta situaţie gravă, prin minciună, mistificare şi nedreptate.

Inchideţi pe Berinde, sau desfiinţaţi Garda de Fier??

DESFIINŢAŢI MINCIUNA ŞI MIZERIA, prin desfiinţarea cartelelor şi prin desfinţarea guvernelor de paraziţi, cari croesc penzii de 150 de mii de lei pe lună de-un regent când urmaşul lui Dragoş Vodă flămânzeşte sub camăta de vampir a Jidovului încetăţânit!!

Fariseilor, de ce tremuraţi?!

NICOLAE POPA.
prof. — Cluj.

Din Năneşti

LIGA APĂRĂRII NAŢIONALE CREŞTINE IN MARAMUREŞ. In ziua de 15 Iunie a. c. în casele economului Vancea Nicoară s'a ţinut o întrunire reorganizându-se comitetul comunal din Năneşti. Preşed. Vancea Nicoară, I. Ştefan, v. p. Ofrim Nuţu l. Toader, v. p Vancea Petru l. Gheorghe, secretar Vancea Vasile l. Ştefan, casar Vancea Mitru l. Ştefan, stegar Jura Vasile l. Petru, bibliotecar Vancea Petru l. Nuţu, informator Vancea Gheorghe l. Mitru, membrii în număr de şasezeci.

Laudă Năneştenilor.

© BCU CLUJ

Un nume uitat în negura vremii

In mijlocul zilelor frământate ce le-am avut în timpul din urmă; presa ocupându-se exclusiv cu peripeţiile urcărei pe tron a Majestăţei Sale Regelui Carol al II-lea, a scăpa din vedere de a remarca moartea unui brav militar şi martir al cauzei Unirei din anii 1916—1918.

Este vorba de *maiorul Vasile Popa*, cunoscut în tot Ardealul sub numirea *„tunarul din Dumbraie"* un mot de obârşie dintre Grănicerii husari cari s'au distins în luptele Austriei contra Turciei şi contra lui Napoleon I. Având acest militar viteaz şi tradiţii ostăşeşti şi româneşti el s'a distins la asaltul din Bosnia a capitalei Saraevo contra Turcilor şi a primit o decoraţie înaltă. Revenind în patria sa în Ardeal el a jucat un rol important în Societatea Românească şi fiind om de cultură aleasă a editat şi notele şi textul dansului nostru românesc *„Romana"* şi a stăruit mai ales în cercurile tinere româneşti pentru introducerea scrimei în garnizoanele Braşov, Sibiu şi Cluj. „Pentru sentimentele sale naţionale înflăcărate a fost numit Frate de cruce" şi iniţiat de dr. Aurel Mureean şi dr. Amos Frâncu de care i-a legat o prietenie pe viaţă ajutându-i ca să pătrundă în spiritul ce conducea armata Austro-Ungară şi a paraliza acţiunea maghiarismului în armată.

Nimic nu a dovedit însă mai mult sentimentele sale adevărate româneşti decât faptul că deşi primise ordin de evacuare ca maior în pensiune cu prilejul întrărei armatei române în 1916 în Braşov a rămas în Braşov şi s'a pus la dispoziţia armatei române. După reocuperirea Braşovului de armatele Austro-Ungare maiorul Popa a fost arestat şi tradus înaintea Consiliului de război unguresc din Cluj, unde a stat întemniţat şi după aproape doi ani de arest a fost condamnat la moarte — nu s'a putut executa fiindcă în noaptea de 28 spre 29 Oct. 1918 stil nou după indicaţiile dlui dr. Amos Frâncu a fost eliberat din temniţă împreună cu multe sute de prizonieri români ca: marele compozitor *Gh. Dima* şi pus în libertate s'a întors iarăş la Braşovul său iubit, acum din nou şi pentru totdeauna românesc. Restul vieţei sale l-a dedicat aşezământului I. O. V. priveghind cu grijă asupra soartei lor în Braşov şi în urmă în Aiud unde şi-a închis ochii în vara anului de faţă.

Să odihnească în pace!

Poporul recunoscător îi va reţinea numele. *„INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ"*

Corespondenţă din Suceava

Domnule Director,

In numele dreptăţii, al lui Dumnezeu al tuturor bunilor Români din judeţul Suceava şi oraşul Suceava, al oamenilor de cinste şi de bine, al studenţimii creştine române rugăm binevoiţi a publica în preţiosul Domniei Voastre ziar, cele alăturate, ca de nu ne veţi auzi Voi, morţii ne vor auzi şi de nu veţi vorbi Domnia Voastră, pietrele vor rosti blestemul pentru crima ce s'a făcut şi pentru care vrem:

Dreptate, lumină, adevăr.

In numele studenţimii creştine sucevene: *Valerian Doboş-Boca, Cenuşa Grigore.*

PROTEST.

Studenţimea universitară creştină din oraşul şi judeţul Suceava, întrunându-se Duminica, 20 Iulie 1930, în oraşul Suceava, protestează cu toată energia, veştejind şi detestând actele de ne mai auzita sălbătăcie şi de asiatica barbarie a jandarmilor din Balaceana şi Ilişeşti, cari trimşi de ţară să vegheze la buna randuiala a gospodăriei româneşti, au schingiuit, au maltratat şi au adus în stare muribunda femei şi fete de ţăran, au nimicit bărbaţi, cari aveau să ne apere ţara.

Aducând la cunoştinţa Domnului Ministru de Interne Vaida-Voevod, cazurile: fetei Maria a Gavrii Ruşcior, care aşteaptă cu lumina moartea mântuitoare, a lui George a Mihaiu Ciuhan, care-şi târâe membrele zdrobite, a lui Grigore Litvinchevici, a Magdelinei lui Ieremia Buzilă, a lui Ilie a Iftode Busuioc, a Ilenei Calistrat Bozomală, a Elisavetei a Zusim Buzilă şi a fiului său, a lui Vasile a Ion Busuioc, a lui Vasile a Emilian Busuioc, a Eufrosinei a Calistrat Buzumală, a Aurorei lui Iostin Bliorţu, etc. etc. din comuna Balaceana, jud. Suceava, cari au fost maltraţi în cel mai bărbar şi mai ordinar mod şi, unii plini de sânge, alţii vineţi de răni, aşteaptă dreptate, răzbunare sau moarte;

Studenţimea creştină din oraşul şi judeţul Suceava, roagă pe Domnul Ministru de Interne să vie cu un medic expert *în persoană şi de urgentă*, să vadă ceea ce înseamnă o maltratare canibalică, rezultat al faptelor criminale ale jandarmilor contra Românilor, după cum ştim că, de altfel, se sesisează de orice caz al oricărui venetic, care ţipă în toată lumea, pentru o palmă, iar bieţii amărâţi ai satelor înghit cu toptanul, în plină ţară românească, chinuri groaznice, din mila sbirilor Măriei Sale.

Să vie, pentru ca să-i arătăm cui încredinţează ordinea: unor barbari, conduşi de un om ca siluitorul fetei Veronica Bliorţu din Balaceana, sublocotenentul Cernicanu Marcel, din 4 Jandarmi.

Domnule Ministru,

Pe cât de frumos Vă sună numele, tot pe atâta încredere punem în Domnia-Voastră.

Azi, când Vă doare pentru cea mai mică pricină a celui din urmă şnapan minoritar, azi, aşa voim să credem noi că, mult trebuie să Vă doară, când veţi auzi că doauă din mamele şi surorile noastre, zac pe pat de moarte; când flăcăi crescuţi ca bradul în comuna Balaceana, î-şi târâie membrele sfărmate, stâlciţi; negri şi vineţi de pe urma maltratărilor jandarmilor, pe cari, aşa voim să credem, altfel doriaţi ca să-i cunoaşteţi, azi, când femeile se târâie pe brânci din cauza bestialităţii sbirilor, macar azi, pentru Dumnezeu, Domnule Ministru, credem şi vrem să ne ascultaţi!!!!

Ce se petrece în comuna Balaceana, jud. Suceava, din cauza jandarmilor, merită şi mila pietrelor, dacă am ajuns până acolo de plâng până şi Evreii:

Domnule Ministru, auziţi-ne, căci ne aude până şi Dumnezeu, Domnule Ministru, dacă credeţi că e în cinstea unuia, luaţi măsuri, ca să nu blestemè orfanii şi nepoţii crima ce au făcut-o jandarmii Domniei Voastre.

Evreii, pentru un caz, ar face să strige lumea toată, dar pentru cele 24 de cazuri de Români, cari abia mai pot să geamă, noi nu scoatem nici o vorbă, nu mişcăm macar un deget!

Domnule Ministru, pentru numele lui Dumnezeu, veniţi la Balaceana, să vedeţi ce înseamnă o monstruozitate canibalică!

Cu încredere aşteptăm!

In numele studenţimii creştine sucevene: *Valerian Doboş-Boca, Cenuşă Grigorie.*

© BCU CLUJ.

Scrisoarea deschisă
Majestaței Sale Regelui Carol II.

Măria Voastră,

Cu câtă dragoste, noi cercetașii bunelor vremi trecute, nu Vă așteptăm în tabere, când pentru noi erați iubitul nostru „Alteța Sa Regală Principele Carol"!

Cu câtă groază priveam nu de mult înundațiile după cari, cu delirantă bucurie pentru noi, apăreați ca soarele mântuitor la orizontul Țărei!...

Cu tot pe atâta încredere așteptăm însă astăzi dela Măria Voastră... totul.

Dar, se vede că așa a fost să fie, ca de pe urma celor mișei să sufere sărmana țară! S'a îndârjit poporul! Cei lihniți de foame însă au fost trimiși în cotloanele lor, să-și lingă rănile. Dar, în bordeele lor sărace din Balaceana, a eșit gloața celor mulți și obidiți și s'au împrăștiat câteva boarfe și sdrențe de ale cămătarilor!!!

Și a răbdat Dumnezu ca apoi ca o încercare, să rupă cu lanțul și arma, frate pe frate, în bătae pentru acele câteva catrențe murdare.

Măria Voastră,

Ce s'a petrecut la Balaceana, față de țărani este o grozăvie, care scade prestigul până și celui mai ordinar trib canibalic african.... Căci, cu patul armei, apărătoare de Neam și Țară s'au rupt oasele celor care mâne trebuiau să fie apărători, cu patul armei s'au adus în agonie mama și surori de luptători, cu patul armei au fost sdrobiți robii zilei de azi a gliei, cametei și a celei mai marșave murdării!!

Măria Voastră,

Sunteți departe și Vi se șoptește că e bine pe la noi unde e întuneric, mizerie și scrâsnirea dinților.

Măria Voastră,

Să vie Domnul Ministru Vaida dela Interne să vadă abatorul jandarmilor la locul de supliciu al țăranului român!

Să vie să vadă și să judece punându-și grav ochelarii pe nas, de ce zic țăranii că pentru bani cămătărești, nu se află pe două trupuri de femei loc liber, alb, nebătut, iar cel vânăt sângele închegat pe rane să-l arunce în seama sbirilor, care ne fac neamul și omenirea de rușine!...

Măria Voastră,

Destul, nu mai putem răbda, veniți la noi, căci ne sunteți ultima scăpare, înainte de a muri, țăranii cu blestemul pe buze asupra celor mari!!

In numele studențimii creștine din orașul și județul Suceava: *Valerian Doboș-Boca, Cenușă Gr.*

Femeia Română

La toate popoarele dintre cele mai vechi timpuri, femeea și-a avut o misiune sacră de împlinit.

Lor li s'a datorat în mare parte, forța morală și dragostea de vatra, cultul tradițiilorpăstrător de avânt în lupte și în apărarea moșiei strămoșești.

Amintirea vestalelor la Romani, cași patroanele *cetății eterne,* sunt dovezile cele mai strălucite, asupra înrâuririi sufletești pe care le exercită superioarele virtuți feminine în straturile sociale ale unui popor Mama Grachilor, e prototipul desăvârșit al iubirei filiale, îmbinate cu al patriei. — Și rând pe rând fiecare națiune din trecut s'a bucurat de jertfele și sprijinul curat al fecioarelor, în contribuția ce-a adus progresului și civilizației umane, — cași naționale.

Exemplul celebru în istoria modernă ni-l redă Franța, care prin copila *Jeana d'Arc,* restabili pe temelii naționale, închegarea sa — ce n'avu tărie, decât după însăși sacrificarea vieții acestei figuri *ilustre.* Legenda Mânăstirei *„Curtea de Argeș"*, cu meșterul Manole și femeea sa, zidită în trupul Bisericii, e o chezășie în realitatea aspră a vieții, că totul să clădește prin jertfe.

Domnițele din *istoria Românismului,* sunt icoane sfinte a tot ce-a fost iubire de țară și de nobleță jertfelnică pentru familie și neam. Eroismul ultim din războiul întregirii, se întrupă în glorioasele bătălii înscrise în cartea neamurilor, prin săvârșirea fecioarei noastre din Gorjul Oltenesc *„Ecaterina Theodoroiu"*.

Dureros este însă s'o mărturisim, că ne aflăm umbriți asupra acestor virtuți feminine, din ce în ce pierdute în zilele ce le trăim acum. O luptă de întâietate pe temeiuri șubrede și nefirești sexului... Pe de altă parte luxul fără margine și fuga după petreceri neterminabile...

Un vârtej amețitor de plimbări și năzuinți, ce produc căderi și o totală înămolire. Iacă o mișcare națională, ca a *„Ligii creștine"*, și la care nu vedem alipindu-se cu sufletul, femeea Română?

Unde e avalanșa formidabilă a acestui element, care să fie premergătoare în marea și eroica bătălie pentru neam și cruce, cum odinioară fecioarele și femeile sfinte se alăturau cu închinare divinului *Crist* și propagandei apostolice.

N'o zăruim. Orbirea patimilor a omorât însușirile sufletești. Se va înscrie în istoria de regenerare socială a epocei ce trăim, că femeea română, n'a dat obolul întreg. Nici bisericiile naționale ce înfățișează, o latură onorabilă n'au ținut să activeze alături sau îndeobște, cu organele Ligii apărării naționale creștine, singura forță morală dela care se așteaptă recucerirea a tot ce s'a pierdut prin nelegiuire și ticăloșie vinovată. E de imperioasă nevoie, ca *Mama, Soția* și *Sora* română, să intre în luptă pentru *Hristos, Regele* și *Națiunea* — alături de ostașii naționaliști creștini.

T. IONESCU
— București. —

Români!

Dacă voiți să vă luminați asupra primejdiei franc-masonice, citiți

„Buletinul

„ANTI-JUDEO-MASONIC"

Organ al institutului de cercetărei judeo-masonice.

Str. CAROL Nr. 9.

BUCUREȘTI

Cetiți

Infrățirea

Românească

© BCU CLUJ